

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.411.2.1.2024

Pan
Jarosław Stawiarski
Marszałek Województwa Lubelskiego
ul. Artura Grottgera 4
20-029 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr I/24/002/LLU – Wybrane aspekty funkcjonowania spółek z udziałem Województwa Lubelskiego oraz sprawowania nad nimi nadzoru właścicielskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin (dalej: Urząd lub UMWL).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marszałkiem Województwa Lubelskiego jest Jarosław Stawiarski od 21 listopada 2018 r. (dalej: Marszałek).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Województwa Lubelskiego.2. Kształtowanie wynagrodzeń członków zarządów i rad nadzorczych oraz wybieranie członków rad nadzorczych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do dnia zakończenia kontroli, tj. do 21 lutego 2025 r.), z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Wojciech Szukała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: LLU/133/2024 z 9 października 2024 r. oraz LLU/11/2025 z 10 stycznia 2025 r.2. Paulina Krysztofiuk-Jankowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: LLU/132/2024 z 7 października 2024 r. oraz LLU/30/2025 z 18 lutego 2025 r. (akta kontroli tom I str. 3-5, tom IV str. 467)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W UMWL rzetelnie i na bieżąco sprawowano nadzór właścicielski nad funkcjonowaniem spółek z udziałem Województwa Lubelskiego³ w szczególności w kontekście ich sytuacji finansowej i realizowanych zadań publicznych. W odniesieniu do spółek objętych próbą badawczą posiadano wiedzę o ich sytuacji ekonomiczno-finansowej, prawidłowo dokonywano zmian kapitału zakładowego oraz wykonywano zadania zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia akcjonariuszy⁴ w zakresie rozpatrywania i zatwierdzania sprawozdań spółek.

Nadzór WL w zakresie kształtowania wynagrodzeń w wybranych do kontroli NIK sześciu spółkach był jednak niedostateczny. Dopuszczono do niezgodności uchwał ZW/WZ z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁵ oraz ustawy z dnia

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: WL lub Województwo.

⁴ Dalej odpowiednio: ZW/WZ.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. Dalej: ustawa o wynagrodzeniach w spółkach.

15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁶. Niezgodnie z art. 4 ust. 1, 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w czterech podmiotach ukształtowano zasady wynagrodzenia zmiennego. Niezgodnie z art. 4 ust. 8 ww. ustawy oraz art. 378 § 2 Ksh w dwóch spółkach WZ nie określiło wag celów zarządczych oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania, w jednej przyznało RN kompetencje do wskazania dodatkowo własnych celów zarządczych, a w dwóch⁷ ZW/WZ przyznały RN kompetencje do określenia w umowach z członkami zarządu o świadczenie usług zarządzania⁸ innych uprawnień (świadczeń dodatkowych). Niezgodnie z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach ukształtowano w dwóch spółkach prawo do odprawy dla członka zarządu. W spółkach wybranych do kontroli (sześciu) ZW/WZ nie ustaliło zasad przyznawania urządzeń technicznych i zasobów, stanowiących mienie spółki, do wykorzystania przez członków zarządu, co stanowiło naruszenie art. 6 przywołanej ustawy oraz art. 378 § 2 Ksh.

ZW/WZ spółek objętych kontrolą podjęły uchwały dotyczące wynagrodzenia stałego członków zarządu oraz wynagrodzeń członków RN stosownie do obowiązujących przepisów.

Niezgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach Urząd dopuścił do zwłoki w publikacji uchwał w sprawie wynagrodzeń w Biuletynie Informacji Publicznej⁹.

Badanie wybranej próby członków Rady Nadzorczej¹⁰ wskazanych przez WL wykazało, że spełniali oni wymagania określone w art. 19 ust. 1 pkt 1 i art. 22 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹¹. Wbrew przepisom art. 22 uzmp Zarząd WL nie podjął, w przypadku trzech spośród sześciu wybranych do kontroli spółek, działań mających na celu określenie, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub w statucie spółki, wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego. W przypadku jednego członka RN (na 11 objętych badaniem), dopuszczono do naruszenia zakazu kumulacji stanowisk w dwóch lub większej liczbie rad nadzorczych spółek, wynikającym z art. 10c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹².

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Województwa Lubelskiego

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu w okresie objętym kontrolą kwestie dotyczące wykonywania nadzoru właścicielskiego nad funkcjonowaniem spółek z udziałem WL należały: do 13 maja 2021 r. do zadań Oddziału Nadzoru Właścicielskiego (dalej: ONW) w Departamencie Infrastruktury i Majątku Województwa UMWL, a od 14 maja 2021 r. do Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych (dalej: Biuro lub BNWiAE). Dyrektor ONW, a następnie Dyrektor Biura,

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm. Dalej: Ksh.

⁷ W tym przypadku także niezgodnie z art. 203¹ Ksh.

⁸ Dalej: umowy o świadczenie usług zarządzania lub umowy o zarządzanie.

⁹ Dalej: BIP.

¹⁰ Dalej: RN.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm. Dalej: uzmp.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 679. Dalej: Ugk.

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

sprawowali nadzór nad wykonywaniem uprawnień właścicielskich w odniesieniu do jednoosobowych spółek WL oraz spółek z udziałem WL.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że w Urzędzie nie opracowano jednolitego dokumentu określającego, w kontrolowanym przez NIK okresie, zasady realizacji nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem WL. Zasady i cele nadzoru wynikały nie tylko z powszechnie obowiązujących przepisów, ale też m.in. z regulacji wewnętrznych UMWL (w tym Regulaminu organizacyjnego Urzędu), statutów i umów spółek, opracowanych przez zarządy spółek regulaminów w zakresie współpracy z innymi akcjonariuszami, czy też zawartych z WL umów w sprawie realizacji zadań publicznych.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że oceny i wnioski wynikające z opracowywanych przez BNWiAE analiz ekonomiczno-finansowych, w tym również analiz efektywności ekonomicznej realizacji zadań publicznych, stanowiły podstawę do podejmowanych decyzji w zakresie wykonywania prawa głosu jak i również przedstawiania stanowisk oraz wniosków podczas zgromadzeń wspólników. Przyczyniały się też do podejmowania działań mających na celu podnoszenie efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości spółek z udziałem Województwa, skutecznego wykorzystywania praw właścicielskich, zapewnienia transparentności działalności spółek, efektywnego wykorzystywania zasobów majątkowych oraz posiadania dostatecznej informacji o sytuacji finansowej, istotnych zdarzeniach zachodzących w spółkach oraz o stopniu realizowanych zadań do których zostały powołane.

(akta kontroli tom I str. 9-100)

Biuro sporządzało półroczne sprawozdania z zakresu funkcjonowania kontroli zarządczej, raportując Departamentowi Kontroli i Audytu Wewnętrznego UMWL stopień realizacji zaplanowanych celów i zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru właścicielskiego nad spółkami¹⁴.

(akta kontroli tom I str. 161-202)

1.2. W Urzędzie w latach 2021-2024 nie przeprowadzono kontroli ani audytów wewnętrznych lub zewnętrznych, obejmujących swym zakresem sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem WL. BNWiAE w okresie objętym kontrolą przeprowadziło jedną kontrolę doraźną w spółce z udziałem WL, tj. w Lubelskim Regionalnym Funduszu Rozwoju sp. z o. o. (dalej: LRFR), której zakres obejmował prawidłowość stosowania algorytmu ustalania wynagrodzenia należnego spółce w związku z realizacją umowy powierzenia zawartej z WL, poniesionych przez spółkę kosztów stanowiących podstawę od określenia wynagrodzenia, a także stosowania obowiązujących procedur przy udzielaniu pożyczek¹⁵. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I str. 101-154)

1.3. W latach 2021-2024 WL posiadało udziały w 11 spółkach prawa handlowego, tj.:

- Lubelskie Dworce SA w Lublinie (Lubelskie Dworce) – 100% udziałów w kapitale zakładowym;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Międzyrzecu Podlaskim sp. z o. o. (PKS Międzyrzec Podlaski) – 100% udziałów w kapitale zakładowym;
- LRFR – 100% udziałów w kapitale zakładowym;

¹⁴ Miernikami realizacji celów były m.in.: liczba walnych zgromadzeń oraz zgromadzeń wspólników z udziałem przedstawicieli Województwa, liczba sprawozdań finansowych wynikających z umowy powierzenia zadania publicznego LRFR, liczba analiz ekonomicznych sporządzonych na podstawie przedstawionych przez spółki dokumentów.

¹⁵ Kontrola doraźna przeprowadzona od 30 października do 20 grudnia 2023 r.

- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Zamościu sp. z o. o. w upadłości (PKS w Zamościu) – 100% udziałów w kapitale zakładowym (spółka wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego 27 lutego 2023 r.);
- Lubelski Park Naukowo-Technologiczny SA w Lublinie (LPNT) – 96,66% udziałów w kapitale zakładowym (po objęciu nowych akcji w 2024 r. na koniec tego roku udział wyniósł 96,77%);
- Port Lotniczy Lublin SA w Lublinie (PLL) – od 46,24% (na koniec 2020 r.) do 46,94% (na koniec 2024 r.) udziałów w kapitale zakładowym;
- Targi Lublin SA w Lublinie (TL) – 25,81% udziałów w kapitale zakładowym;
- Centrum Innowacji i Transferu Technologii Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego sp. z o. o. w Lublinie w likwidacji¹⁶ (CliTTL) – 21,19% udziałów w kapitale zakładowym;
- Polregio sp. z o.o. w Warszawie – 2,75% udziałów w kapitale zakładowym;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Biłgoraju sp. z o. o. (PKS w Biłgoraju) – od 1,48% (na koniec 2020 r.) do 0,21% (na koniec 2021 r. i w latach późniejszych) udziałów w kapitale zakładowym;
- Lubelski Rynek Hurtowy SA w Elizówce (LRH) – 1,02% udziałów w kapitale zakładowym.

(akta kontroli tom I str. 203-217)

Dla spółek, których WL nie było jedynym właścicielem, BNWiA sporządzało dla Zarządu Województwa corocznie analizy kluczowych punktów porządków obrad oraz materiałów przygotowanych na WZ lub ZW spółek (ustalenia w tym zakresie zawarto w pkt. 1.4. wystąpienia pokontrolnego). W odniesieniu do LRFR wobec wymogów związanych z zawartą ze spółką umową powierzenia zadania publicznego prowadzono stałą analizę (w arkuszu kalkulacyjnym) sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki. Biuro z różną częstotliwością przygotowywało również „analizy ekonomiczno-finansowe” poszczególnych spółek z udziałem WL. Obejmowały one okres jednego lub kilku lat i były sporządzane z reguły już po odbyciu się ZW/WZ¹⁷.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że analizy były opracowywane na bieżąco dla każdej spółki, w której WL posiadało udziały lub akcje. Na formę papierową przenoszone były analizy dotyczące spółek znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w celu podjęcia strategicznych decyzji. Biuro wykorzystywało sprawozdania okresowe do bieżącej weryfikacji realizacji zadań statutowych przez spółki. Brak zatwierdzonego sprawozdania finansowego nie był jednak przeszkodą w formułowaniu ocen dotyczących sytuacji ekonomiczno-finansowej spółki.

(akta kontroli tom I str. 305-306, tom II str. 432-550)

Analizie poddano działania prowadzone przez UMWL w zakresie monitorowania sytuacji ekonomicznej pięciu spółek, w których WL posiadało największe udziały, tj.: Lubelskie Dworce, LRFR, PKS Międzyrzec Podlaski (po 100%), a także LPNT (96,66%) i PLL (46,2-46,8%). Stwierdzono, że dwie z ww. spółek (Lubelskie Dworce i PKS Międzyrzec Podlaski) osiągały corocznie zyski, które były pożytkowane przede

¹⁶ Spółka została postawiona w stan likwidacji w 2020 r., o czym 25 czerwca tego roku zdecydowało Nadzwyczajne ZW. Na dzień kontroli NIK postępowanie likwidacyjne nie zostało zakończone. Planowane na 15 października 2024 r. NZW zostało odwołane przez likwidatora; nowy termin nie został wyznaczony.

¹⁷ Zatem wyniki tych analiz nie mogły być wykorzystane do oceny kondycji danego podmiotu lub działalności jego władz jeszcze przed podjęciem uchwał w sprawie zatwierdzenia sprawozdań spółek za poprzedni rok obrotowy lub udzielenia absolutorium członkom organów spółki. Analizy nie były adresowane do Zarządu WL.

wszystkim na pokrycie strat z lat ubiegłych¹⁸; trzecia spółka (LRFR) odnotowała stratę w pierwszym (niepełnym) roku swojej działalności (za 2021 r. wyniosła ona 253,1 tys. zł), która została pokryta z zysków w kolejnych latach (wynoszących 243,6 tys. zł i 732,3 tys. zł)¹⁹.

(akta kontroli tom I str. 532-537 pliki nr 8-38, 65-80, 98-124)

Spółka Lubelskie Dworce osiągnęła zysk netto za lata: 2021, 2022 i 2023 w wysokościach odpowiednio: 709 tys. zł, 1758,3 tys. zł, 1410,7 tys. zł. Przysłużył się on m.in. sukcesywnemu pokrywaniu skumulowanej straty z lat ubiegłych, która na koniec: 2021 r., 2022 r. i 2023 r. wyniosła odpowiednio: 4005,5 tys. zł, 3706,7 tys. zł i 1948,4 tys. zł. WZ zdecydowało²⁰ o podziale zysku za 2021 r. w wysokości 709 tys. zł, przeznaczając go: w części (29,5%) wynoszącej 209 tys. zł na pokrycie strat z lat ubiegłych, w części (70,5%) wynoszącej 500 tys. zł na inne cele, tj. na rekompensatę darowizny na rzecz Caritas Archidiecezji Lubelskiej²¹ przeznaczonych na pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Umowa darowizny została zawarta przez Lubelskie Dworce i Caritas 10 marca 2022 r. Z prośbą o udzielenie darowizny zwrócili się, w dwóch odrębnych pismach datowanych na 3 marca 2022 r.: dyrektor Caritas oraz Zarząd Województwa (Zarząd ocenił, że w ówczesnej sytuacji finansowej spółki wysokość darowizny nie będzie miała wpływu na jej płynność finansową i realizację zadań statutowych). W przypadku innych działań podejmowanych na rzecz uchodźców, polegających na nieodpłatnym udostępnieniu toalet, spółka otrzymała refundację poniesionych kosztów²².

Marszałek Województwa wyjaśnił, że w związku z nadzwyczajną sytuacją związaną z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Zarząd Województwa podjął szereg działań zmierzających do zapewnienia niezbędnej pomocy przybywającym na terenie WL uchodźcom z Ukrainy. Zakres pomocy był bardzo szeroki, angażował wiele instytucji, jednostek jak i osób prawnych podległych WL, a forma pomocy była adekwatna do zakresu realizowanych zadań statutowych danej jednostki oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu udzielającego pomocy. Pismo z 3 marca 2022 r. informowało zarząd Lubelskich Dworców, że Województwo, jako jedyny akcjonariusz spółki, akceptuje wpływ udzielonej darowizny na jej sytuację ekonomiczno-finansową. Marszałek zauważył, że niepokryta strata z lat ubiegłych w kolejnych latach ulega stałemu zmniejszeniu, a jej dynamika kształtowania pozwala na ocenę, że wartość tej pozycji nie ma praktycznie negatywnego wpływu na utrzymanie zdolności realizacji zobowiązań spółki w zakresie prowadzonej działalności. W ocenie Zarządu WL wartość niepokrytej straty i jej wpływ na kapitał własny ma znaczenie głównie w przypadku likwidacji Spółki, sprzedaży, łączenia lub

¹⁸ Spółka Lubelskie Dworce osiągnęła zysk z prowadzonej działalności gospodarczej za lata 2021-2023 w kwotach odpowiednio: 709 tys. zł, 1758,3 tys. zł i 1410,7 tys. zł, która przysłużyła się głównie pokrywaniu strat z lat ubiegłych (skumulowany poziom tych strat zmniejszył się i wynosił na koniec lat 2021-2023 odpowiednio: 3877,8 tys. zł, 3706,7 tys. zł i 1948,4 tys. zł). Spółka PKS Międzyrzec Podlaski generowała rosnący zysk, który za kolejne lata 2021-2023 wynosił: 684,6 tys. zł, 778,9 tys. zł, 872,1 tys. zł i posłużył w pierwszej kolejności do pokrycia skumulowanych strat z lat ubiegłych (w 2021 r. kształtowały się one na poziomie 1 089,9 tys. zł. W 2022 r. – 405,3 tys. zł i zostały w całości pokryte z wypracowanego zysku za 2022 r. decyzją ZW podjętą w 2023 r.). Zysk wypracowany w 2023 r. (872,1 tys. zł) został przeznaczony na zwiększenie kapitału zapasowego spółki.

¹⁹ ZW uchwałą z 2024 r. postanowiło przeznaczyć zysk za 2023 r. na: pokrycie straty z 2021 r. (9,5 tys. zł) oraz na kapitał zapasowy (722,7 tys. zł).

²⁰ Uchwałą nr 8/2022 z 1 lipca 2022 r.

²¹ Dalej: Caritas.

²² Zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., oprócz podpisania 30 marca 2022 r. umowy darowizny na rzecz Caritas w wysokości 500 tys. zł z przeznaczeniem na zakup żywności i artykułów higieniczno-czystościowych dla uchodźców z Ukrainy oraz dzieci i matek nadal przebywających na terytorium Ukrainy, w dniu 13 kwietnia Zarząd Spółki podpisał umowę z Województwem, na podstawie której Spółka udostępniła nieodpłatnie toalety obywatelom Ukrainy. W zamian otrzymała refundację kosztów obsługi za 2022 r. w łącznej wysokości 84,9 tys. zł. Zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za 2023 r., wysokość kosztów nieodpłatnego udostępniania toalet na dworcu w 2023 r. wyniosła 19,5 tys. zł.

.....]^{*}

(akta kontroli tom I str. 454-469, 532-537 pliki nr 39-64, tom II str. 432-439, 463-475)

WZ nie udzieliło w 2021 r. byłemu prezesowi zarządu spółki LPNT absolutorium za wykonywanie obowiązków w 2020 r. Było to zgodne z rekomendacją RN. [.....]

23,

.....]^{*}

Na wniosek prokuratury w latach 2021-2024 w spółce zostały prowadzone dwie kontrole urzędu skarbowego w zakresie rozliczeń podatku od towarów i usług za lata 2019-2020. [.....]

.....]^{*} Odbywa się to poprzez stałą możliwość uczestnictwa przedstawiciela Województwa w posiedzeniach RN, jak również dostęp do wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzanych w LPNT przez instytucje zewnętrzne. Dyrektor Biura zauważył, że od dnia powstania BNWiAE w LPNT było przeprowadzonych ponad 20 kontroli, w tym przez instytucje zewnętrzne²⁴. Projekt Connect Poland Prize realizowany był w latach 2021-2023 (do 30 października 2023 r.) i na bieżąco był monitorowany przez PARP.

Kompleksowa kontrola projektu przeprowadzona przez PARP miała miejsce w sierpniu 2023 r. (nie stwierdziła naruszeń), a końcowy wniosek o płatność został zatwierdzony w kwietniu 2024 r. i wtedy spółka otrzymała ostatnią transzę wynikającą z umowy. [.....]

²³ [.....]^{*}

²⁴ W tym NIK, w ramach kontroli nr P/23/011 *Efekty działalności systemu instytucji otoczenia biznesu*, zakończonej wydaniem 4 grudnia 2023 r. wystąpienia pokontrolnego.

.....]^{*}

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że Biuro nie wnioskowało o przeprowadzenie kontroli w spółce, zważywszy na przeprowadzane na bieżąco liczne kontrole działalności operacyjnej spółki. Wnioski pokontrolne były na bieżąco omawiane przez RN. Na podstawie przedstawianych dokumentów oraz wyjaśnień składanych przez prezesa zarządu podczas posiedzeń RN, w ocenie Biura nie zachodziły przesłanki do wszczynania postępowania kontrolnego. W 2022 r. BNWiAE zwróciło się do RN spółki o ocenę zasadności zarzutów podnoszonych przez ww. byłego współpracownika LPNT; Rada Nadzorcza w ramach sprawowanego nadzoru nie dopatrzyła się uchybień w działaniach zarządu spółki.

(akta kontroli tom I str. 101-102, 298-314, 337-395, 454-469, 502-531)

Rokroczne straty odnotowywała spółka PLL. Za 2021 r. w wysokości 19 313,8 tys. zł, za 2022 r. – 32 393,3 tys. zł, za 2023 r. – 35 208,2 tys. zł. Skutkowały one rosnącym poziomem skumulowanych strat z lat poprzednich (w 2021 r. wynosiły one 258 974,2 tys. zł, w 2022 r. – 278 288 tys. zł, w 2023 r. – 314 926,7 tys. zł²⁵). Spółka była rokrocznie dokapitalizowywana przez głównych akcjonariuszy (Miasto Lublin i WL) w związku z umową wsparcia zawartą w 2011 r. BNWiAE prowadziło sukcesywne analizy sytuacji ekonomicznej spółki, prognoz ruchu pasażerskiego, liczby pasażerów i operacji lotniczych. Biuro przeprowadziło również analizę korzyści ekonomicznych dla regionu (wg stanu na koniec 2020 r.) z kampanii marketingowej przeprowadzonej przez PLL w ramach środków przekazywanych z budżetu WL, jej wpływu na nowe miejsca pracy i PKB WL (korzyści oszacowano na 57,5 mln zł, co miało 4,8-krotnie przekraczać wysokość środków przeznaczonych na marketing gospodarczy). We wrześniu 2024 r. przeprowadzono również analizę sytuacji spółki w porównaniu z portami lotniczymi obsługującymi miasta podobnej wielkości (Łódź, Bydgoszcz, Szczecin), porównując m.in. poziom potrzeb w zakresie zwiększania kapitału z uwzględnieniem liczby obsługiwanych pasażerów. Z wniosków wynikało, że port lotniczy w Świdniku nie odbiegał istotnie od porównywanych portów w zakresie wskaźników poddanych analizie.

Wobec wyczerpania przesłanek z art. 397 Ksh²⁶ WZ dwóch spółek podejmowały uchwały o dalszym istnieniu spółki (w przypadku LPNT w 2023 i w 2024 r., a PLL w latach objętych kontrolą).

(akta kontroli tom I str. 277-291, 427-501, 532-537 pliki nr 125-149, tom II str. 506-550)

1.4. Łączna wartość udziałów i akcji posiadanych przez Województwo wykazywała tendencję wzrostową i na dzień 31 grudnia poszczególnych lat objętych kontrolą wynosiła: 306 883 450 zł w 2020 r., 322 078 150 zł w 2021 r., 345 297 850 zł w 2022 r., 358 298 850 zł w 2023 r.²⁷ i 392 138 850 zł w 2024 r.. Za największą część z tych kwot odpowiadały udziały w PLL (31 grudnia 2020 r. ich wartość stanowiła 62,4% z sumy 306 883 450 zł; 31 grudnia 2024 r. – 70,6% z sumy 392 138 850 zł) i w LPNT (odpowiednio: 19,2% i 15,5%).

W latach 2021-2024:

²⁵ W 2023 r. dokonano dodatkowej korekty zwiększającej wysokość strat z lat ubiegłych o kwotę 4 245,4 tys. zł.

²⁶ Odnoszących się do sytuacji, gdy łączna strata netto spółki przekracza sumę kapitału zapasowego, kapitału rezerwowego i 1/3 kapitału zakładowego.

²⁷ Bez spółki PKS w Zamościu, wykreślonej z KRS w 2023 r.

- zwiększeniu uległa liczba i wartość udziałów posiadanych przez WL w PLL (na koniec lat: 2020, 2021, 2022, 2023 i 2024 wartość wynosiła odpowiednio: 191 430 100 zł, 203 024 800 zł, 226 244 500 zł, 245 072 500 zł, 276 912 500 zł) oraz udział w kapitale zakładowym spółki (odpowiednio: 46,24%, 46,34%, 46,70%, 46,80%, 46,93%);
- utworzono w 2021 r. spółkę LRFR (kapitał zakładowy 3 500 000 zł), której jedynym właścicielem zostało Województwo;
- Województwo objęło w 2024 r. całą emisję nowych akcji LPNT o wartości 2 000 000 zł²⁸, wskutek czego wzrosła liczba i wartość wszystkich posiadanych przez nie akcji (z 58 870 000 zł do 60 870 000 zł) oraz ich udział w kapitale zakładowym spółki (z 96,66% do 96,77%);
- zwiększono w 2021 r.²⁹ kapitał zakładowy PKS Międzyrzec Podlaski z 2 170 000 zł do 2 270 000 zł (o 100 000 zł), przy niezmienionym stanie właścicielskim (100% udział Województwa);
- przy niezmienionej wartości nominalnej posiadanych przez Województwo udziałów w spółce PKS Biłgoraj (23 750 zł), zmniejszył się jego udział w strukturze własnościowej (z 1,48% do 0,21%)³⁰;
- z dniem 27 lutego 2023 r. Krajowego Rejestru Sądowego wykreślono PKS w Zamościu (kapitał zakładowy 5 827 000 zł).

(akta kontroli tom I str. 203-217)

Podwyższanie kapitału zakładowego PLL związane było z umową wsparcia realizacji projektu „Rozbudowa Regionalnego Portu Lotniczego: Port Lotniczy Lublin SA (Świdnik), zawartą 16 czerwca 2011 r. pomiędzy spółką, WL, Miastem Lublin oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego. WL oraz Miasto Lublin zgodnie z umową wspierały działalność spółki w zakresie świadczenia przez nią usług lotniskowych. Wsparcie to miało dotyczyć pomocy inwestycyjnej (w tym w zakresie nowych inwestycji), operacyjnej oraz pomocy na sfinansowanie zadań z zakresu polityki publicznej. Dyrektor Biura wyjaśnił, że umowa wsparcia stanowiła zabezpieczenie zobowiązań z tytułu emisji obligacji, nakładając obowiązek utrzymania płynności finansowej przez akcjonariuszy (Miasto Lublin oraz Województwo). Zgodnie z umową spółka została zobowiązana do bieżącego prowadzenia biznesplanu sporządzonego na okres wykupu obligacji.

(akta kontroli tom I str. 312-313, 427-501)

W odniesieniu do działań poprzedzających utworzenie w 2021 r. spółki LRFR Dyrektor Biura wyjaśnił, że podstawowym zadaniem BNWiAE było m.in. opracowanie założeń ekonomiczno-finansowych (biznesplanu) funkcjonowania spółki. Podstawę stanowił wniosek o powołanie spółki, który dotyczył ograniczenia rozproszenia wsparcia w formie instrumentów finansowych poprzez tworzenie wojewódzkich funduszy rozwoju. W założeniach działania te zakładały zmniejszenie kosztów administracyjnych, ale również były zgodne z ogólną koncepcją ujednoczenia instrumentów finansowych przedstawianą przez Ministerstwo Rozwoju. Biuro powołane 14 maja 2021 r. rozpoczęło prace nad biznesplanem funkcjonowania spółki. Podstawowymi założeniami było i jest utrzymanie bezpiecznych poziomów płynności finansowej spółki, uzyskanie na kapitale przekazanym rentowności nominalnej oraz generowanie zysku netto. Przed utworzeniem spółki nie dokonywano oceny efektywności rozwiązania zakładającego powierzenie zadań spółce, ponieważ ocenę

²⁸ Akt notarialny Rep. A nr 557/2024 z 21 lutego 2024 r.

²⁹ Akt notarialny Rep. A nr 1138/2021 z 30 marca 2021 r.

³⁰ Zmniejszenie było skutkiem dokonanego aktem notarialnym (Rep. A nr 4172/2020) z 29 czerwca 2020 r. podwyższenia kapitału zakładowego spółki z 1 600 000 zł do 11 200 000 zł. Zmiana została uwzględniona we wpisie w KRS w dniu 22 stycznia 2021 r.

opłacalności (biznesplan) opracowano na podstawie Strategii Inwestycyjnej, która zgodnie z przyjętą koncepcją została opracowana przez spółkę (tj. już po jej powołaniu).
(akta kontroli tom I str. 313-314)

Pismem z 24 października 2023 r. Zarząd LPNT zwrócił się do Dyrektora Biura z prośbą o środki finansowe w wysokości 2 mln zł z przeznaczeniem na zabezpieczenie wkładu własnego spółki w projektach przewidzianych do realizacji w nowej perspektywie finansowej 2021-2027. Analiza przygotowana 20 listopada 2023 r. na potrzeby Zarządu Województwa była skoncentrowana na opisie działalności spółki oraz przychodach z realizowanych projektów w okresie 2020 r.- I poł. 2023 r. Zarząd LPNT we wniosku z 7 lutego 2024 r. zwrócił się o zwołanie Nadzwyczajnego WZ³¹ w celu podjęcia uchwały o dokapitalizowaniu spółki. Wniosek został poddany analizie przez Biuro, które przygotowało 12 lutego rekomendacje dla Zarządu Województwa. [...]

.....³²,

.....]*
(akta kontroli tom I str. 396-406, 437-442, tom II str. 575-602)

Dokapitalizowanie PKS Międzyrzec Podlaski nastąpiło w odpowiedzi na wniosek Prezesa Zarządu spółki, który uzasadniał go negatywnym wpływem pandemii COVID-19 na możliwość wykonywania przewozów transportowych, a także pilną potrzebą wymiany taboru autobusowego. Zarząd Województwa 30 marca 2021 r. zdecydował o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o 100 tys. zł (z protokołu z NZW nie wynikało, jakie były przyczyny podjęcia decyzji o dokapitalizowaniu oraz jaka była podstawa przyjętej kwoty 100 tys. zł, która była niższa od wnioskowanej przez Prezesa Zarządu 500 tys. zł).

Dyrektor Biura wyjaśnił, że kwota 100 tys. zł była wartością minimalną do zmiany statusu przedsiębiorstwa umożliwiającą ubieganie się o pomoc publiczną w formie rozłożenia na raty zaległości publiczno-prawnych. Był to okres pandemii, która bezpośrednio przyczyniła się do pogorszenia sytuacji finansowej praktycznie wszystkich przedsiębiorstw w branży transportu przewozu osób. Wspólnie z Zarządem Spółki założono plan wychodzenia z trudnej sytuacji finansowej poprzez bezpośrednie zaangażowanie się w realizację przewozów dofinansowanych w ramach programu Fundusz Rozwoju Przewozu Autobusowych na terenie WL. Późniejsze wyniki finansowe działalności spółki potwierdziły zasadność podjętych decyzji.

(akta kontroli tom I str. 303-304, tom II str. 413-423)

Zasady udzielania wsparcia na rzecz PLL regulowały stosowne wytyczne Wspólnoty Europejskiej w zakresie pomocy publicznej i przepisy prawa krajowego. Przed dokapitalizowaniem LPNT i PKS Międzyrzec Podlaski sporządzone zostały przez podmiot zewnętrzny analizy (tzw. testy prywatnego inwestora), które wykazały, że planowane inwestycje kapitałowe nie będą stanowić pomocy publicznej.

(akta kontroli str. 407-415, 437-447)

1.5. Dyrektor Biura wyjaśnił, że zasady reprezentacji WL na zgromadzeniach wspólników lub walnych zgromadzeniach akcjonariuszy były każdorazowo ustalane przez Zarząd Województwa przy podejmowaniu uchwał w sprawie reprezentacji. Było

³¹ Dalej: NWZ.

³² [...]*

to związane z faktem różnorodności problematyki podejmowanych uchwał i ich skutków finansowych dla spółek jak i budżetu Województwa oraz struktury akcjonariuszy. Proces ustalania zasad reprezentacji WL był dostosowany do problematyki uchwał i ich wpływu na sytuację ekonomiczno-prawną spółki oraz budżet Województwa. Obejmował ocenę projektów uchwał przez pracowników BNWiAE, która koncentrowała się na wpływie na sytuację ekonomiczną, realizację zadań publicznych, wydatki budżetowe oraz prawa korporacyjne Województwa. W razie potrzeby odbywały się konsultacje z innymi komórkami organizacyjnymi UMWL. Przedstawienie projektu uchwały dotyczącej reprezentacji wymagało akceptacji Skarbnika Województwa i radcy prawnego. BNWiAE proponowało Zarządowi WL decyzje dotyczące sposobu wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika. W spółkach, w których WL było jedynym akcjonariuszem, prawo głosu wykonywał Zarząd WL.

(akta kontroli tom I str. 9-16, 157-160)

Analiza przeprowadzona w odniesieniu do spółek, w których WL posiadało największe udziały³³, wykazała, że:

- WZ/ZW, na których rozpatrzono i zatwierdzono sprawozdania finansowe oraz sprawozdania zarządów z działalności spółek za lata 2020-2023, odbyły się w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego lub w terminach późniejszych, wynikających z przepisów szczególnych³⁴.
W niektórych przypadkach WZ/ZW nie odbyły się w pierwotnie przewidzianym terminie³⁵, bądź spółki w zawiadomieniach nie wskazały dat zwołanego walnego zgromadzenia³⁶. Dyrektor Biura wyjaśnił, że zmiany terminów odbycia WZ spółki Lubelskie Dworce nastąpiły z inicjatywy Akcjonariusza (100% WL) i wynikały z dostosowania możliwości obecności przedstawicieli reprezentujących WL na WZ. Odbywało się to w porozumieniu z zarządem spółki i w ocenie BNWiAE nie wymagało sporządzania dodatkowych pism w tej sprawie. LRFR nie wskazała konkretnego terminu ZW, również działając w uzgodnieniu z Biurem, zaś termin został ustalony w oparciu o możliwości obecności przedstawicieli reprezentujących WL. Dyrektor BNWiAE zauważył, że przepisy art. 240 Ksh dopuszczały powzięcie uchwał pomimo braku formalnego zwołania zgromadzenia wspólników, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad;
- w przypadkach, w których było to wymagane przepisami prawa, roczne sprawozdania finansowe spółek za lata 2020-2023 zostały zbadane przez niezależnych biegłych rewidentów oraz sporządzono sprawozdania z tych badań;
- RN przedstawiły swoje opinie/rekomendacje dla WZ/ZW, odnoszące się do sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności zarządów spółek, przedłożyły również roczne sprawozdania z działalności RN;
- nie we wszystkich przypadkach spółki równocześnie z zawiadomieniami o zwołaniu WZ/ZW przekazywały komplet dokumentacji przygotowanej na walne zgromadzenie, a część dokumentacji (w szczególności sprawozdania i uchwały

³³ Lubelskie Dworce, LRFR, PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT i PLL.

³⁴ Stosownie do § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1585).

³⁵ Np. WZ spółki Lubelskie Dworce zostało zwołane na 14 maja 2021 r., natomiast odbyło się 8 czerwca 2021 r. jako zwołane nieformalnie w trybie przewidzianym art. 405 Ksh. WZ tej spółki zwołane na dzień 30 czerwca 2022 r. odbyło się 1 lipca 2022 r.

³⁶ Np. zarząd LRFR w piśmie z 1 września 2022 r. (dostarczonym do UMWL 14 września 2022 r.) zawiadomił o zwołaniu ZW bez wyznaczenia jego daty.

organów spółki) dostarczały w późniejszym terminie³⁷ lub data przekazania tych materiałów nie została udokumentowana³⁸.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że daty przekazywania zatwierdzonych dokumentów przez organy spółek nie oznaczają, że treść tych dokumentów (np.: w postaci projektów) nie była wcześniej znana BNWiAE. W szczególności w spółkach, w których WL posiada większościowe pakiety akcji czy udziałów, organy spółek stale współpracują z Biurem w zakresie podejmowanych inicjatyw skutkujących podjęciem stosowanych uchwał. Zdaniem Dyrektora Biura, termin, jaki jest niezbędny do oceny zasadności podejmowanych uchwał przez zgromadzenie akcjonariuszy, jest sprawą indywidualną, zależną od wiedzy, doświadczenia, posiadanych umiejętności osób reprezentujących akcjonariusza jak i również od sytuacji finansowej spółki oraz zakresu realizacji zadań statutowych. BNWiAE dysponując własnymi analizami oraz opiniami nt. podejmowanych uchwał jest w stałej dyspozycji do udzielania niezbędnych informacji w tym zakresie. Podkreślił, że nie zdarzyła się sytuacja, w której przedstawiciel WL zgłaszał uwagi dotyczące zbyt krótkiego terminu, uniemożliwiającego analizę przedstawianych dokumentów;

- w przypadku spółek, których Województwo nie było jedynym właścicielem³⁹, Zarząd Województwa udzielał każdorazowo pełnomocnictwa Dyrektorowi BNWiAE, upoważniając go do swobodnego wykonywania prawa głosu w imieniu akcjonariusza (w przypadku PLL pełnomocnika zobowiązywano przy tym do głosowania za uchwałami w sprawie podwyższenia kapitału zapasowego spółki). Jeszcze przed odbyciem się WZ na potrzeby Zarządu WL przygotowywane były analizy kluczowych punktów porządku obrad, treści sprawozdań z działalności organów spółki, sprawozdań finansowych wraz z wynikami ich badań przez biegłych rewidentów, treści zaproponowanych uchwał ZW/WZ. Analizy były podpisane przez Dyrektora BNWiAE oraz Skarbnika Województwa, zawierały też rekomendacje dla Zarządu WL. Dokumenty te nie zawierały podpisów/parafek radców prawnych.

W przypadku spółek stanowiących 100% własność Województwa⁴⁰, interesy właściciela w trakcie WZ/ZW reprezentował Zarząd Województwa w składzie trzyosobowym. Na przekazanych przez zarządy spółek projektach uchwał WZ/ZW lub na projektach protokołów, zawierających treść tych uchwał, zamieszczano parafki/podpisy radców prawnych.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że radcowie prawni nie parafowali dokumentów sporządzonych przez podmioty trzecie, a jedynie dokumenty, które stanowiły podstawę podejmowanych decyzji przez Zarząd WL lub poszczególnych Członków Zarządu (pod względem prawnym i redakcyjnym). Wszelkie analizy, opinie, rekomendacje przygotowywane były na potrzeby Zarządu WL oraz komórek organizacyjnych UMWL. Analizy, wnioski czy rekomendacje przekazywano na posiedzenia Zarządu WL zgodnie z zasadami przygotowywania dokumentów na posiedzenie⁴¹, natomiast dla poszczególnych członków Zarządu WL (spółki stanowiące 100% własność WL) odbywało się to na wniosek Członka. Biuro

³⁷ Np. spółka Lubelskie Dworce materiały na WZ zwołane na 30 czerwca 2022 r. przekazała 28 czerwca 2022 r.; materiały na WZ zwołane na 26 czerwca 2023 r. przekazała 23 czerwca 2023 r. Zarząd LRFR przekazał 14 września 2022 r. materiały przygotowane na ZW, które obyło się dwa dni później.

³⁸ Np. nie udokumentowano faktu i daty przekazania materiałów przygotowanych przez spółkę LRFR na ZW zwołane na dzień 26 czerwca 2023 r. Niektóre z materiałów (tj. uchwały organów spółki) zostały podjęte 7 i 12 czerwca, już po zwołaniu ZW pismem z 2 czerwca 2023 r.

³⁹ LPNT, PLL.

⁴⁰ Lubelskie Dworce, LRFR, PKS Międzyrzec Podlaski.

⁴¹ Zarządzenie nr 99/2022 Marszałka WL z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad opracowywania i wymogów formalnych dokumentów będących przedmiotem obrad Zarządu WL oraz trybu ich składania.

zapewniało każdemu Członkowi Zarządu WL możliwość zapoznania się z treścią opracowanych analiz i wniosków, jak również zapewniało uczestnictwo przedstawiciela Biura na spotkaniach organizowanych przez poszczególnych Członków Zarządu WL. Dyrektor Biura wyjaśnił, że każdy dokument, który wpływa do BNWiAE jest przedmiotem analizy co najmniej w zakresie skutków prawnych, ekonomiczno-finansowych lub podstawy uzasadnienia formułowanych wniosków przed ich przyjęciem/uchwaleniem. Brak parafki nie oznacza, że dokument (projekt) nie jest analizowany. Podpisy (parafki) powinny znajdować się na dokumencie ostatecznym podpisanym i zaakceptowanym przez uczestników ZW;

- WZ/ZW dokonały rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdań zarządów z działalności spółek oraz sprawozdań finansowego za ubiegły rok obrotowy, podjęły uchwały o podziale zysku albo pokryciu straty, udzieliły członkom organów spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków (z wyjątkiem dotyczącym prezesa zarządu LPNT, opisanym w pkt. 1.3. wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli tom I str. 298-314, tom II str. 403-412)

W sporządzonej 19 czerwca 2023 r. dla Zarządu WL analizie kluczowych punktów porządku obrad WZ zwołanego przez zarząd LPNT na dzień 27 czerwca 2023 r., treści sprawozdań z działalności organów spółki, sprawozdania finansowego i zaproponowanych uchwał zamieszczono informację, że sprawozdanie finansowe spółki zostało zbadane przez biegłego rewidenta, podczas gdy biegły rewident podpisał swoje sprawozdanie z badania dopiero 23 czerwca 2023 r. Biegły zauważył, że sytuacja finansowa spółki spełnia kryteria określone w art. 397 Ksh, a ponadto *Zarząd Spółki obowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia Spółki. Powyższe świadczy o istnieniu istotnej niepewności co do zdolności spółki do kontynuacji działalności.* Fakt wystąpienia okoliczności przewidzianych art. 397 Ksh odnotowała również RN w sprawozdaniu ze swojej działalności. Analiza sporządzona przez BNWiAE nie zawierała informacji o spełnieniu przesłanek przewidzianych w ww. przepisach (mimo że analiza objęła również treść sprawozdania z działalności RN), ani też informacji lub rekomendacji wskazujących na potrzebę niezwłocznego podjęcia przez WZ uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki (porządek obrad WZ zwołanego na 27 czerwca nie przewidywał podjęcia takiej uchwały). Informację o sytuacji finansowej spółki spełniającej przesłanki przewidziane art. 397 Ksh zamieszczono w niedatowanym na konkretny dzień załączniku nr 2 do ww. analizy. Porządek obrad został zmieniony w trakcie WZ przez uzupełnienie o punkt dotyczący głosowania nad dalszym istnieniem spółki. Zmiana porządku obrad odbyła się na wniosek przewodniczącego WZ, którym został wyznaczony Dyrektor BNWiA.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że sporządzona przez BNWiA analiza uwzględniała treść e-maila podpisanego przez główną księgową LPNT, w którym informowała ona, że badanie sprawozdania w części finansowej na dzień 16 czerwca zostało zakończone. Nie skorygowano wniosków dla Zarządu WL, ponieważ w załączniku wskazano, że Spółka spełnia przesłankę z art. 397 Ksh. Dyrektor wyjaśnił, że referując temat przedstawił propozycję rozszerzenia porządku obrad na WZ w ramach proponowanego zakresu pełnomocnictwa. W związku z powyższym Zarząd WL posiadał wiedzę dotyczącą inicjatywy rozszerzenia porządku obrad o stosowną uchwałę. Inicjatywa ta mieściła się w propozycji Biura dotyczącej zakresu udzielanego pełnomocnictwa, wobec czego nie było konieczności odnotowania tego faktu w protokole z posiedzenia Zarządu WL.

(akta kontroli tom I str. 306-308, 315-336, 532-537 plik nr 56, tom II str. 454-462, 557-570)

1.6. Analiza przeprowadzona w odniesieniu do pięciu spółek⁴² nie wykazała, aby przedmiot ich głównej działalności wykraczał poza zakres zadań o charakterze użyteczności publicznej Województwa lub dopuszczalnej dla Województwa działalności poza sferą użyteczności publicznej.

(akta kontroli tom I str. 532-537 pliki nr 3-80, 98-141)

1.7. W latach 2021-2024 UMWL nie korzystał z przysługującego wspólnikowi prawa indywidualnej kontroli w spółkach prawa handlowego, w których WL posiadało udziały lub akcje.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że bieżącą kontrolę nad działalnością danej spółki wykonuje RN. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazującej na nieprawidłowości lub prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka mającego negatywny wpływ na działalność spółki, RN informuje właściciela m.in. przez zaproszenie jego przedstawiciela na posiedzenie RN, na którym jest przedstawiana informacja na temat ewentualnych zagrożeń. BNWiAE na bieżąco monitoruje sytuację finansową wszystkich spółek, w których Województwo posiada udziały. W każdym przypadku Dyrektor może zażądać dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów od zarządu spółki lub poprosić o przedstawienie informacji bezpośrednio na Zarządzie Województwa.

(akta kontroli tom I str. 9-16)

1.8. WL, jako właściciel/współwłaściciel, udzieliło wymaganych zgód, wynikających z przepisów Ksh przed zbyciem przez spółki nieruchomości. Dotyczyło to następujących spraw:

- pismem z 6 października 2022 r. zarząd PLL zwołał Nadzwyczajne WZ, którego porządek obrad obejmował m.in. wyrażenie zgody na zbycie nieruchomości, tj. działki o powierzchni 178 m² zabudowanej budynkiem stacji transformatorowej na rzecz dystrybutora energii elektrycznej za cenę 19,7 tys. zł netto; Nadzwyczajne WZ podjęło 27 października 2022 r. uchwałę nr 35/2022 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości;
- pismem z 18 kwietnia 2024 r. zarząd PLL zwołał Nadzwyczajne WZ, którego porządek obrad obejmował m.in. wyrażenie zgody na zbycie na rzecz Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej w Warszawie trzech niezabudowanych działek o łącznej powierzchni 4598 m² za łączną cenę nie niższą niż 483,2 tys. zł netto; Nadzwyczajne WZ podjęło 24 kwietnia 2024 r. uchwały nr 6/2024 i 7/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie tych nieruchomości.

Zarząd WL uchwałami każdorazowo udzielał dyrektorowi Biura pełnomocnictw do uczestnictwa i głosowania na Nadzwyczajne WZ w imieniu WL, z zapewnieniem pełnomocnikowi swobodnego wykonywania prawa głosu.

(akta kontroli tom I str. 449-453)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem WL w zbadanym zakresie. W UMWL zapewniono funkcjonowanie rzetelnego i bieżącego nadzoru właścicielskiego nad funkcjonowaniem spółek z udziałem WL w kontekście ich sytuacji finansowej i realizowanych zadań publicznych.

⁴² Lubelskie Dorce, LRFR, PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT i PLL.

2. Kształtowanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej oraz wybieranie członków rady nadzorczej

Opis stanu faktycznego

2.1. W sześciu wybranych do kontroli spółkach z udziałem WL, tj.: Lubelskie Dworce, PKS Międzyrzec Podlaski, Targi Lublin, LPNT, PLL oraz LRFR, zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach zostały opracowane projekty uchwał i WZ/ZW podjęły uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu i RN. Uchwały dotyczące wynagrodzeń dla członków zarządu zostały podjęte odpowiednio w dniach: 30 czerwca 2017 r.⁴³, 30 czerwca 2017 r.⁴⁴, 6 lutego 2017 r.⁴⁵, 17 stycznia 2019 r.⁴⁶, 31 października 2016 r. oraz 21 stycznia 2022 r.⁴⁷, 20 kwietnia 2021 r.⁴⁸. Uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków RN zostały podjęte odpowiednio w dniach: 30 czerwca 2017 r.⁴⁹, 30 czerwca 2017 r. i 28 września 2022 r.⁵⁰, 9 maja 2018 r.⁵¹, 17 stycznia 2019 r.⁵², 31 października 2016 r.⁵³, 20 kwietnia 2021 r.⁵⁴.

(akta kontroli tom III str. 11-439, 650-660)

Stosownie do art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach od kandydatów na członka organu nadzorczego, wskazanych przez Zarząd WL, odebrano oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z przepisami ustawy. W latach 2021-2024 Zarząd Województwa przyjął łącznie 36 takich oświadczeń od 25 osób. Oświadczenia zostały złożone przed dniem powołania na członka rady nadzorczej.

(akta kontroli tom III str. 614-649)

Uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego, podjęte w kontrolowanych spółkach, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, przewidywały, że wynagrodzenie członka zarządu składa się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 650-657)

W spółkach: Lubelskie Dworce, PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT oraz LRFR zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie określiło wynagrodzenie stałe członków zarządu kwotowo. W przypadku spółki PLL do 21 stycznia 2022 r. wynagrodzenie stałe dla członków zarządu było określone kwotowo, następnie NWZ PLL uchwałą nr 4/2022 z 21 stycznia 2022 r. na nowo uregulowało zasady kształtowania wynagrodzeń członków zarządu i określiło wynagrodzenie dla prezesa spółki jako przedział od trzykrotności do pięciokrotności, a dla pozostałych członków zarządu od trzykrotności do 4,5 – krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. RN została upoważniona do określenia kwotowo wynagrodzenia stałego. W kwestii

⁴³ Uchwała ZWZ nr 14/2017, ze zm. (Lubelskie Dworce).

⁴⁴ Uchwała ZZW nr 14/2017, ze zm. (PKS Międzyrzec Podlaski).

⁴⁵ Uchwała NWZ nr 2/2017, ze zm. (Targi Lublin).

⁴⁶ Uchwała NWZ nr 1 (LPNT).

⁴⁷ Uchwała NWZ nr 40/2016 oraz nr 4/2022 ze zm. (PLL).

⁴⁸ Uchwała NZW nr 5, ze zm. (LRFR).

⁴⁹ Uchwała ZWZ nr 15/2017, ze zm. (Lubelskie Dworce).

⁵⁰ Uchwała ZZW nr 15/2017 oraz nr 7/2022 (PKS Międzyrzec Podlaski).

⁵¹ Uchwała NWZ nr 3/2017, ze zm. (Targi Lublin).

⁵² Uchwała NWZ nr 2, ze zm. (LPNT).

⁵³ Uchwała NWZ nr 39/2016. (PLL).

⁵⁴ Uchwała NZW nr 4, ze zm. (LRFR).

określenia wynagrodzenia stałego dla członków zarządu RN spółki PLL podjęła stosowne uchwały⁵⁵. W spółce Targi Lublin wynagrodzenie miesięczne stałe dla prezesa zarządu określono jako przedział od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru, a dla pozostałych członków zarządu w wysokości nie niższej niż dwukrotność podstawy wymiaru i nie więcej niż 3,6 krotność podstawy wymiaru⁵⁶. RN została upoważniona do określenia kwotowo wynagrodzenia stałego. RN spółki podjęła stosowne uchwały w zakresie określenia wynagrodzenia stałego dla prezesa zarządu⁵⁷. W spółce nie zostali powołani inni członkowie zarządu poza prezesem.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 48-51, 85-89, 140-141, 182, 229-233, 245-247, 249-251, 265-266, 287-289, 310-315, 351-352, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 486-488, 579-604)

W spółkach: PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT oraz Targi Lublin część stałą wynagrodzenia członków organu zarządzającego ustalono z uwzględnieniem skali działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiąganych przychodów i wielkości zatrudnienia, tj. zgodnie z art. 4 ust. 2-4 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz z przepisami ustaw o budżetach⁵⁸. Spółki Targi Lublin i LPNT spełniały przesłanki do określania wynagrodzenia w wysokości od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru, z kolei spółka PKS Międzyrzec Podlaski spełniała przesłanki do określania wynagrodzenia w wysokości od jednokrotności do trzykrotności podstawy wymiaru.

W odniesieniu do pozostałych trzech kontrolowanych spółek, tj. LRFR, PLL oraz Lubelskie Dworce, kwestia zgodności określenia wysokości wynagrodzenia z postanowieniami art. 4 ust. 2-4 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach była przedmiotem szczegółowego badania w ramach kontroli NIK przeprowadzonej w tych spółkach.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 48-51, 85-89, 140-141, 182, 229-233, 245-247, 249-251, 265-266, 287-289, 310-315, 351-352, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 486-488, 533-538, 579-604, 612-613)

W spółkach: PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT, PLL (w odniesieniu do uchwały NWZ nr 40/2016 z 31 października 2016 r.) oraz LRFR nie określono, iż część zmienna wynagrodzenia uzależniona będzie od poziomu realizacji celów zarządczych oraz nie wyznaczono celów zarządczych, wag tych celów, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania. W spółkach: PKS Międzyrzec Podlaski, LRFR oraz PLL ustalono, iż wynagrodzenie zmienne wynosi 0% wynagrodzenia stałego. W spółce LPNT w ogóle nie uregulowano wysokości wynagrodzenia zmiennego. Uchwały te nie zawierały również postanowień przewidujących, że wynagrodzenie uzupełniające członka organu zarządzającego przysługuje po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy, a także po udzieleniu temu członkowi absolutorium z wykonania przez niego

⁵⁵ Uchwały nr: 6/2022 i 7/2022 z 3 marca 2022 r. oraz 13/2023 z 23 marca 2023 r.

⁵⁶ Uchwała nr 18/2018 z 9 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 2/2017 Nadzwyczajnego WZ Spółki Targi Lublin SA z 6 lutego 2017 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu.

⁵⁷ Uchwała nr 19/2019 z 22 maja 2022 r. określała, że wynagrodzenie dla prezesa wynosi równowartość 3,75 -krotności podstawy wymiaru, które na dzień podjęcia uchwały wynosiło 16 514,18 zł. Uchwała nr 12/2023 z 15 marca 2023 r. stanowiła, że wynagrodzenie dla Prezesa wynosi równowartość 4-krotności podstawy wymiaru, które na dzień podjęcia uchwały wynosiło 17 615,12 zł.

⁵⁸ Art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666, ze zm.), art. 1 ustawy z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. poz. 123).

obowiązków przez ZW/WZ, pomimo że wymóg taki określony został w art. 4 ust. 9 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Stan ten trwał:

- w przypadku LRFR do dnia 29 grudnia 2022 r., kiedy to NZW uchwałą nr 1/2022 przyjęło cele zarządcze, kryteria wagowe oraz określiło maksymalne wynagrodzenie zmienne na poziomie 50% wynagrodzenia stałego z poprzedniego roku obrotowego;
- w przypadku PKS Międzyrzec Podlaski do 28 września 2022 r., kiedy to uchwałą nr 9/2022 ZW przyjęło cele zarządcze, kryteria wagowe oraz określiło maksymalne wynagrodzenie zmienne na poziomie 10% wynagrodzenia stałego z poprzedniego roku obrotowego, uchwała w zakresie wynagrodzenia zmiennego weszła w życie 1 stycznia 2022 r.;
- w przypadku PLL do dnia 21 stycznia 2022 r., kiedy to NWZ uchwałą nr 4/2022 ustaliło wynagrodzenie zmienne na poziomie 30% wynagrodzenia stałego z poprzedniego roku obrotowego; określono cele zarządcze, przy czym kwestie ich uszczegółowienia, określenia wag i kryteriów ich realizacji i rozliczania pozostawiono RN⁵⁹; NWZ uchwałą nr 4/2023 z 1 lutego 2023 r. podwyższyło wysokość wynagrodzenia zmiennego z 30% do 50% wynagrodzenia stałego z poprzedniego roku obrotowego.

W odniesieniu do LPNT, do dnia zakończenia kontroli ZW nie określiło celów zarządczych, ich wag oraz kryteriów ich oceny, a także nie określiło wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Powyższe kwestie opisano dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom III str. 229-233, 238-240, 245-247, 265-275, 287-289, 390-391, 397-404, 412-416, 425-426, 431-436, 489-538, 556-579, 650-657)

W spółkach Lubelskie Dworce oraz Targi Lublin WZ określiły, iż część zmienna wynagrodzenia uzależniona będzie od poziomu realizacji celów zarządczych oraz wyznaczyły cele zarządcze. Uchwały zawierały postanowienia przewidujące, że wynagrodzenie uzupełniające członka organu zarządzającego przysługuje po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy, a także po udzieleniu temu członkowi absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez walne zgromadzenie.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 310-315, 351-366, 375)

W spółce Lubelskie Dworce uchwałą nr 15/2019 ZWZ z 18 czerwca 2019 r., podjętą w dniu 28 czerwca 2019 r., przyjęto cele zarządcze, wagi tych celów oraz określono maksymalne wynagrodzenie zmienne na poziomie 50% wynagrodzenia stałego z poprzedniego roku obrotowego. W latach 2021-2024 przyjmowano cele zarządcze oraz wagi tych celów oddzielnie na każdy rok obrotowy. RN została zobowiązana do uszczegółowienia celów zarządczych.

(akta kontroli tom III str. 121-123, 134-135, 176-177, 180-181, 194-195, 204-205, 605-611)

W spółce Targi Lublin uchwałą NWZ nr 2/2017 z 6 lutego 2017 r. określono wynagrodzenie zmienne na poziomie 50% wynagrodzenia stałego otrzymanego przez członka zarządu w roku, za który przysługuje wynagrodzenie zmienne. W uchwale znalazł się zapis mówiący, że ustalenie celów zarządczych należy do kompetencji WZ, natomiast RN upoważniono do uszczegółowienia celów zarządczych, określenia

⁵⁹ RN podjęła następujące uchwały w zakresie uszczegółowienia celów zarządczych, wag tych celów, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania: nr 10/2022 i 11/2022 z 3 marca 2022 r., nr 15/2023 i 16/2023 z 23 marca 2023 r., nr 7/2024 i 8/2024 z 7 marca 2024 r. oraz nr 29/2024 z 26 września 2024 r.

ich wagi oraz kryteriów ich oceny (dalej opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). WZ spółki Targi Lublin podejmowały kolejno uchwały w sprawie określenia celów zarządczych: nr 5/2021 z 24 lutego 2021 r. (cele zarządcze były ustalone z uwzględnieniem wpływu pandemii Covid-19 na możliwość prowadzenia przez spółkę działalności targowo-wystawienniczej); nr 4/2022 z 16 lutego 2022 r. (cele zarządcze były ustalone z uwzględnieniem wpływu pandemii Covid-19 na możliwość prowadzenia przez spółkę działalności targowo-wystawienniczej); nr 4/2023 z 23 lutego 2023 r.; nr 5/2024 z 26 stycznia 2024 r. Według powyższych uchwał w latach 2021-2022 RN miała uszczegółowić wagi celów i punkty dla celów wskazanych przez WZ. W kolejnych latach to WZ szczegółowo wskazywało te kryteria. W latach 2021-2024 do 28 lutego każdego roku RN miała wskazać dodatkowo własne cele zgodnie z wytycznymi zawartymi w uchwałach⁶⁰. Dalej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom III str. 310-315, 351-366, 375, 459-485)

Objęte badaniem w próbie uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu zawierały obligatoryjne postanowienia określone w art. 5 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, dotyczące: zawarcia z członkiem zarządu umowy o zarządzanie na czas pełnienia funkcji z obowiązkiem osobistego świadczenia; możliwości wypowiedzenia zawartych umów o zarządzanie; zakazu pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w organach podmiotów zależnych od spółki w ramach grupy kapitałowej; obowiązków informacyjnych ciążyących na członku zarządu oraz dopuszczały możliwość wprowadzenia zakazu pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej. W spółkach PKS Międzyrzec Podlaski, PLL (uchwała nr 40/2016 z 31 października 2016 r.), Targi Lublin (uchwała nr 18/2018 z dnia 9 maja 2018 r.) oraz Dworce Lubelskie (uchwała nr 14/2017 z 30 czerwca 2017 r.) ZW/WZ przyjęły wzory umów o zarządzanie. Z kolei w spółkach LPNT, LRFR oraz PLL (uchwała nr 4/2022 z 21 stycznia 2022 r.) rady nadzorcze zostały zobowiązane do ustalenia wzoru umowy o zarządzanie. RN w tych spółkach podjęły stosowne uchwały w ww. zakresie⁶¹.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 489-532, 581-604, 658)

W badanej próbie spółek uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu zawierały uprawnienia członków organu zarządzającego do korzystania z określonych urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki, wynikające z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Niemniej jednak w żadnej z uchwał nie określono zasad przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków zarządu, niezbędnych do wykonywania ich funkcji, o czym mowa w art. 6 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. W spółkach: LRFR, LPNT, PLL (od 21 stycznia 2022 r.) oraz Targi Lublin zobowiązano RN do określenia zasad udostępniania urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także określenia limitów tych świadczeń. W spółkach LRFR i LPNT rady nadzorcze mogły ponadto określić w umowie inne uprawnienia niemające charakteru składników wynagrodzenia, przysługujące członkowi zarządu w związku z pełnioną funkcją. Brak określenia przez ZW/WZ zasad przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków zarządu, niezbędnych

⁶⁰ RN podjęła następujące uchwały nr: 4/2021 z 25 lutego 2021 r., 2/2022 z 28 lutego 2022 r., 7/2023 z 23 lutego 2023 r. i 1/2024 z 26 lutego 2024 r.

⁶¹ W LPNT podjęto uchwałę w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego – uchwała nr 1 z 22 stycznia 2019 r., w LRFR podjęto uchwałę nr 6/2021 z 26 maja 2021 r., w PLL uchwałami nr 13/2023 z 23 marca 2023 r. oraz 24/2024 z 8 sierpnia 2024 r. przyjęto odpowiednie projekty umów.

do wykonywania ich funkcji oraz delegacja do RN określenia przedmiotowych kwestii były niezgodne z art. 6 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, co opisano dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 659)

Stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w uchwałach ZW/WZ określono, iż wysokość odprawy dla członków organu zarządzającego nie mogła być wyższa niż jednokrotność-trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez członka zarządu funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy o zarządzanie. Natomiast w uchwale nr 5 NZW z 20 kwietnia 2021 r. (LRFR) oraz uchwale nr 1 NWZ z 17 stycznia 2019 r. (LPNT) wskazano, iż odprawa może zostać przyznana również w razie wygaśnięcia mandatu, w szczególności na skutek śmierci, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji, podczas gdy w art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach mowa jest wyłącznie o spółce, jako stronie inicjującej zakończenie umowy (dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 659)

Uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu w spółkach LRFR, Lubelskie Dworce, LPNT oraz Targi Lublin przewidywały możliwość zawarcia umowy o zakazie konkurencji i przyznaniu odszkodowania, o którym mowa w art. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Decyzję o zawarciu umowy o zakazie konkurencji pozostawiono RN. W spółkach PLL, PKS Międzyrzec Podlaski do uchwał ZW/WZ wprowadzono postanowienia, że RN nie zawiera z członkiem zarządu umowy o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu pełnienia funkcji.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 77-78, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436, 659)

W spółkach objętych próbą kontrolną podjęto uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów nadzorczych. W czterech wynagrodzenie zostało określone kwotowo, a w przypadku dwóch (Targi Lublin oraz PLL) wynagrodzenie określono jako iloczyn podstawy wymiaru oraz odpowiedniego mnożnika, co było zgodne z art. 10 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. W spółkach: Targi Lublin, LPNT oraz PKS Międzyrzec Podlaski wysokość wynagrodzenia została określona zgodnie z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach.

W odniesieniu do pozostałych trzech kontrolowanych spółek, tj. LRFR, PLL oraz Lubelskie Dworce, kwestia zgodności określenia wysokości wynagrodzenia z postanowieniami art. 10 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach była przedmiotem szczegółowego badania w ramach kontroli NIK przeprowadzonej w tych spółkach.

(akta kontroli tom III str. 19-20, 82, 96, 227-229, 240-241, 247-248, 276-277, 286-287, 315-317, 326-327, 367, 379-380, 489-390, 436-438, 451, 612-613, 660)

W BIP opublikowano uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do czterech spółek. Trzy publikacje dotyczyły spółek, w których WL było jedynym właścicielem (LRFR, Lubelskie Dworce, PKS Międzyrzec Podlaski), czwarta publikacja dotyczyła spółki, w której WL posiadało 96,77% udziału w kapitale zakładowym, tj. posiadało wobec niej uprawnienia przedsiębiorcy dominującego (LPNT). Wystąpił jeden przypadek publikacji dokumentów wymienionych w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniach

w spółkach⁶². Prawie wszystkie uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających zostały opublikowane 22 sierpnia 2024 r., przy czym uchwała nr 15/2017 z 30 czerwca 2017 r. podjęta przez Zwyczajne ZW⁶³ spółki PKS Międzyrzec Podlaski została opublikowana 5 grudnia 2024 r. (w trakcie trwania kontroli). Z kolei uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego w spółkach LPNT, LRFR, Lubelskie Dworce zostały opublikowane 13 sierpnia 2024 r., a w przypadku PKS Międzyrzec Podlaski 31 lipca 2024 r. Publikacja uchwał nastąpiła w większości przypadków po kilku latach od dnia ich podjęcia (dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli tom IV str. 3-14)

W UMWL nie opracowano procedur doboru członków/kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem WL. W latach 2021-2024 w UMWL nie ogłaszano konkursów, ani informacji o naborach na stanowiska członków RN. Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że kierowano się zasadą, że każdy zainteresowany może w dowolnym czasie złożyć wniosek o kandydowanie do RN, bez względu na czas trwania kadencji. Działania w zakresie wyboru członków RN były podejmowane na podstawie ogólnych wewnętrznych procedur, zawartych m. in. w Regulaminie Organizacyjnym UMWL, Zarządzeniu Marszałka w sprawie szczegółowych zasad opracowywania i wymogów formalnych dokumentów będących przedmiotem obrad Zarządu WL oraz trybu ich składania⁶⁴, a także w uchwale w sprawie zatwierdzenia wzorów oświadczeń oraz wzoru klauzuli dla kandydatów do Rad Nadzorczych spółek, w których udziałowcem, akcjonariuszem jest WL⁶⁵. W uchwale w sprawie oświadczeń określono wzory kwestionariuszy, które zobowiązani byli składać kandydaci na członków do rad nadzorczych. Weryfikacja kandydatów następowała w zakresie spełnienia wymogów formalnych oraz oceny doświadczenia danej osoby. W latach 2021-2024 w sześciu spółkach objętych próbą kontrolną, WL wskazało łącznie 25 członków RN. Członkowie RN, wskazani przez WL, byli powoływani zgodnie z postanowieniami statutów i umów spółek oraz zgodnie z postanowieniami Ksh.

(akta kontroli tom I str. 7-16; tom II str. 2-387, tom III str. 208-236, tom IV str. 34-47, 59-84, 85-211, 216-272, 382-465)

Jedenastu objętych próbą kontrolną członków RN wskazanych przez WL spełniało wymogi o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 uzmp, w związku z art. 10a ust. 5 Ugk. W zakresie spełniania wymogów, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2-6, ust. 2-3 oraz ust. 5 uzmp, kandydaci składali oświadczenia dotyczące braku przeszkód prawnych do pełnienia przez nich funkcji w radach nadzorczych spółek zgodnie ze wzorem określonym w uchwale w sprawie oświadczeń. Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że podstawą weryfikacji prawdziwości danych zawartych w oświadczeniach, przedkładanych przez kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w zależności od okoliczności, stanowiły informacje zawarte w CV/życiorysach, dyplomach kandydatów poświadczających wykształcenie wyższe, dyplomach studiów podyplomowych MBA, dyplomach potwierdzających złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych, zaświadczeniach o wpisie na listę radców prawnych albo listę adwokatów albo biegłych rewidentów. Dodatkowo weryfikowano informacje zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i w Krajowym Rejestrze Sądowym, na listach radców prawnych, w Krajowym Rejestrze

⁶² Uzasadnienie ustalenia wysokości wynagrodzenia stałego dla Prezesa Zarządu Spółki innej niż określona zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, stanowiące Załącznik do uchwały nr 2/2024 NZW spółki LRFR z dnia 26 stycznia 2024 r.

⁶³ Dalej: ZZW.

⁶⁴ Zarządzenie nr 99/2022 z 27 czerwca 2022 r.

⁶⁵ Uchwały Zarządu WL nr: CXCVII/3660/2020 z 20 października 2020 r. oraz CCLXVI/4698/2021 z 26 maja 2021 r. Dalej: uchwała w sprawie oświadczeń.

Adwokatów, rejestrze biegłych rewidentów. Do weryfikacji wykorzystywano ogólnodostępne informacje zawarte w Internecie, w BIP instytucji publicznych. W przypadku, gdy kandydatem był pracownik UMWL, za zgodą zainteresowanego, weryfikowano spełnienie wymogów formalnych na podstawie danych będących w zasobach UMWL (np. Oddział Kadr). Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że okoliczność, czy kandydat nie pozostawał w stosunku pracy ze spółką, albo czy nie świadczył pracy lub usług na jej rzecz na podstawie innego stosunku prawnego, była konsultowana bezpośrednio ze spółką.

(akta kontroli tom IV str. 216-224, 225-272, 212-214, 273-334)

Objętych kontrolą 24 kandydatów na członków RN (jedna osoba była wskazana na dwie kadencje do dwóch różnych spółek), na potrzeby rekrutacji legitymowało się następującymi uprawnieniami: sześć osób posiadało tytuł radcy prawnego (w tym dwóch pracowników UMWL), jedna posiadała tytuł adwokata, jedna – tytuł biegłego rewidenta, cztery złożyły egzamin na kandydatów członków rad nadzorczych (w tym jeden pracownik UMWL), 12 ukończyło studia podyplomowe MBA (w tym sześciu pracowników UMWL).

Pięć osób (w tym czterech pracowników UMWL) ukończyło studia podyplomowe MBA na uczelni Collegium Humanum – Szkoła Główna Menedżerska z siedzibą w Warszawie i 21 czerwca 2020 r. uzyskało tytuł Executive Master of Business Administration (MBA). Osoby te były w trakcie kontroli NIK członkami rad nadzorczych w trzech z sześciu objętych badaniem spółkach, tj. PLL, LRFR i Targi Lublin. Odpowiadając na pytanie, *Czy w związku z toczącym się postępowaniem prokuratorskim dotyczącym dyplomów studiów podyplomowych MBA uzyskanych na uczelni Collegium Humanum w Warszawie podjęto działania w celu potwierdzenia kwalifikacji osób wskazanych przez WL na kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem WL, które to osoby w procesie rekrutacji legitymowały się dyplomem MBA uzyskanym na tej uczelni?* Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że na obecnym etapie brak jest podstaw prawnych, mających na celu potwierdzanie kwalifikacji osób wskazanych przez WL na kandydatów do rad nadzorczych bez względu na rodzaj uprawnień, którymi kandydaci się legitymują. Stwierdził, że w jego ocenie jednostka samorządu terytorialnego, jako podmiot o charakterze publicznym nie powinna podejmować działań, w wyniku których następuje stygmatyzacja kandydatów ze względu na rodzaj lub podmiot wydający uprawnienia, o których mowa w ustawie. Uzyskane dyplomy MBA na uczelni Collegium Humanum w Warszawie nie zostały wyeliminowane z obrotu prawnego, jak również nie została stwierdzona ich nieważność.

(akta kontroli tom IV str. 212-214, 273-281, 362-364, 372-376)

W trzech z sześciu badanych spółek określono, w drodze uchwały WZ wymogi, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego (obowiązek określony w art. 10a ust. 7 Ugk w zw. z art. 22 uzmp). Były to uchwały podjęte w spółkach Targi Lublin, PLL oraz Dworce Lubelskie⁶⁶. W pozostałych trzech kontrolowanych spółkach nie podjęto stosownych uchwał, ani też nie wprowadzono stosownych postanowień do statutu bądź umowy spółki (dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli tom III str. 36-37, 327-329; tom IV str. 15-18)

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że możliwość wystąpienia ograniczeń w zakresie członkostwa w radzie nadzorczej wynikających z art. 10c ust. 1 pkt 2-5 Ugk, weryfikowano w szczególności za pomocą ogólnodostępnych, bezpłatnych narzędzi

⁶⁶ Uchwała nr 18/2017 Zwyczajnego WZ spółki Lubelskie Dworce z 30 czerwca 2017 r. w sprawie wymogów jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu; uchwała nr 8/2018 z 20 marca 2018 r. Nadzwyczajnego WZ spółki PLL w sprawie określenia wymogów dla kandydatów na członków zarządu spółki; uchwała nr 3/2017 Nadzwyczajnego WZ spółki Targi Lublin z 6 lipca 2017 r. w sprawie określenia wymogów dla kandydatów na członków zarządu spółki.

internetowych oraz poprzez analizę pozyskanych w ten sposób danych. Natomiast w przypadku stwierdzenia, że kandydat zasiada już w innej radzie nadzorczej spółki, dokonywano weryfikacji danej spółki w KRS oraz na jej stronie internetowej. W przypadku wyszukania w przeglądarce internetowej informacji dotyczącej zasiadania przez kandydata w innej radzie nadzorczej albo w wyniku informacji uzyskanych z przedłożonego CV/życiorysu, weryfikacja dotyczyła ustalenia, czy kandydat został faktycznie wykreślony z KRS. Dyrektor BNWiAE podał przykład negatywnej weryfikacji w przedmiotowym zakresie, która dotyczyła członkostwa w radzie nadzorczej innej spółki z udziałem JST⁶⁷.

(akta kontroli tom IV str. 225-272)

Kandydaci na członków RN w spółkach z udziałem WL w składanych przez siebie oświadczeniach (zgodnie ze wzorem przyjętym uchwałą Zarządu WL) deklarowali, że nie mają do nich zastosowania ograniczenia i zakazy pełnienia funkcji we władzach spółek oraz w prowadzeniu działalności konkurencyjnej, wynikające z przepisów prawa. Jednocześnie zobowiązywali się, że w przypadku zaistnienia okoliczności stanowiących przeszkodę do uczestnictwa w radzie nadzorczej, złożą w terminie siedmiu dni od zaistnienia tych okoliczności rezygnację z uczestnictwa w radzie nadzorczej. Ponadto zobowiązywali się powiadomić Zarząd WL o wszelkich zmianach, mających wpływ na treść złożonego przez nich oświadczenia. W trakcie kontroli ujawniono, że jedna osoba (z 11 poddanych analizie członków rad nadzorczych, z sześciu kontrolowanych spółek), będąca od 2019 r. do dnia zakończenia kontroli członkiem RN w spółce PKS Międzyrzec Podlaski naruszyła zakaz kumulacji stanowisk w dwóch lub większej liczbie organów nadzorczych, wynikający z art. 10c ust. 1 pkt 2 Ugk (dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli tom IV str. 216-272, 282-361)

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że przestrzeganie przepisów art. 4 pkt 1 ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne⁶⁸ (dalej: ustawa antykorupcyjna) weryfikowano m. in. poprzez analizę CV/życiorysu kandydata, za pomocą ogólnodostępnej przeglądarki internetowej poprzez wyszukiwanie informacji o kandydacie, np. dotyczących wpisów w KRS, BIP instytucji publicznych, Państwowej Komisji Wyborczej, itp. oraz analizie uzyskanych w ten sposób danych. Dyrektor BNWiAE wskazał, że nie został udokumentowany przypadek naruszenia art. 4 pkt 1 ustawy antykorupcyjnej.

(akta kontroli tom IV str. 225-272)

W latach 2021-2024 pracownicy ONW, a po zmianach w Regulaminie Organizacyjnym, pracownicy BNWiAE, realizujący zadania w zakresie nadzoru właścicielskiego, nie pełnili funkcji w organach spółek objętych kontrolą NIK.

(akta kontroli tom IV str. 55-58)

W UMWL nie ustalono zasad i kryteriów oceny pracy członków rad nadzorczych. Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że kryteria oceny pracy członków RN są na bieżąco weryfikowane i ustalane przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia absolutorium członkom RN. W tym kontekście brana jest pod uwagę sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki oraz efektywność ekonomiczna realizacji zadań publicznych, a także współpraca z BNW w zakresie działań nadzorczo-kontrolnych. Dyrektor wyjaśnił również, że w ocenie sprawozdań z działalności RN, jak i również członków RN, nie stosowano stałych sformalizowanych kryteriów, ponieważ są one aktualizowane i dostosowywane do aktualnej sytuacji spółki. Bezwzględnie podstawowym kryterium

⁶⁷ Jednostki samorządu terytorialnego.

⁶⁸ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090, ze zm.). Art. 4 pkt 1 tej ustawy stanowi m.in., że określone osoby, w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska nie mogą być członkami zarządów, ani rad nadzorczych.

brany pod uwagę przy ocenie członków RN, w każdych okolicznościach, było rażące naruszenie prawa interpretowane jako oczywiste i bezsporne naruszenie przepisu prawa, a przy tym takie, które wywołuje skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności.

(akta kontroli tom I str. 9-16; tom IV str. 59-62)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezapewnienie właściwego nadzoru nad kształtowaniem wynagrodzeń w sześciu spółkach z udziałem WL objętych próbą kontrolną.

Analiza dokumentacji wykazała, że:

a) W czterech spółkach zasady wynagrodzenia zmiennego zostały ukształtowane z naruszeniem art. 4 ust. 1, 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

W trzech spółkach, których jedynym wspólnikiem było WL (PKS Międzyrzec Podlaski, LPNT, LRFR) oraz w jednej z mniejszościowym udziałem Województwa (PLL), ZW/WZ nie ukształtowały zasad wynagrodzenia zmiennego w tym nie określiły celów zarządczych dla członków organu zarządzającego. Podjęte przez ZW/WZ uchwały nie określały, iż część zmienna wynagrodzenia uzależniona będzie od poziomu realizacji celów zarządczych oraz nie wyznaczały celów zarządczych, wag tych celów, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania. Dotyczyło to uchwał LRFR (w okresie od 20 kwietnia 2021 r. do 29 grudnia 2022 r.), PKS Międzyrzec Podlaski (do 28 września 2022 r.), PLL (do 21 stycznia 2022 r.), LPNT (do dnia zakończenia kontroli)⁶⁹.

Zgodnie art. 4 ust. 1, 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego składa się m.in. z części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki; część zmienna wynagrodzenia uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych, dla których ustalane są wagi oraz obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania, cele zarządcze, wagi tych celów oraz obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania powinny być określone w projektach uchwał w sprawie wynagrodzeń, które mogą dodatkowo przewidywać, że uszczegółowienia tych celów dokona organ lub podmiot określający wynagrodzenie członka organu zarządzającego i zawierający z tym członkiem umowę o zarządzanie.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił m.in., że realizacja celów zarządczych powinna być zależna od zarządów spółek, z kolei poziomy ich realizacji powinny być realne. Spółka PKS Międzyrzec Podlaski znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, a zarząd spółki miał ograniczoną możliwość poprawy jej płynności finansowej. Wobec tego zdecydowano m.in. o dokapitalizowaniu spółki w wysokości 100 tys. zł. Dopiero ustabilizowanie sytuacji spółki stanowiło podstawę do podjęcia uchwały w sprawie ustalenia wynagrodzenia zmiennego. W okresie poprzedzającym podjęcie uchwały ustalenie celów zarządczych nie spełniałoby podstawowej funkcji – celu motywacyjnego, ponieważ jakiegokolwiek cele o podłożu ekonomiczno-finansowym nie byłyby realne do spełnienia. W zakresie spółki LPNT wzrost kosztów stałych związanych z utrzymaniem nieruchomości miał bezpośredni wpływ na ujemny wynik finansowy spółki. Wobec braku realnego wpływu na zmianę struktury kosztów w wyniku finansowym niemożliwe było wprowadzenie celów zarządczych. W spółce PLL pośrednio funkcję celów zarządczych spełniały limity dokapitalizowania gwarantowane przez akcjonariuszy wytyczające ramy finansowe w zakresie prowadzenia bieżącej działalności spółki. Dopiero pogorszenie sytuacji finansowej na skutek pandemii

⁶⁹ Ustawa o wynagrodzeniach w spółkach weszła w życie 9 września 2016 r.

Covid-19 doprowadziło do podjęcia uchwały w sprawie wynagrodzenia zmiennego. Cele zarządcze miały być adekwatne do sytuacji spółki, możliwości dywersyfikacji działalności i możliwości finansowych akcjonariuszy. W odniesieniu do spółki LRFR głównym argumentem braku określenia celów zarządczych był fakt utworzenia spółki w 2021 r. Jak wskazał Dyrektor BNWiAE, dopiero rok 2022 był pierwszym rokiem prowadzenia działalności operacyjnej, w związku z powyższym był pierwszym rokiem, który mógł stanowić podstawę odniesienia celów zarządczych. Zarząd spółki otrzymał wytyczne dotyczące harmonogramu prac związanych z rozpoczęciem działalności operacyjnej oraz parametry (przychodowe oraz kosztowe) w zakresie prowadzenia działalności statutowej w 2022 r. Dlatego też cele zarządcze określono na rok 2023.

NIK zauważa, że brak określenia wynagrodzenia zmiennego oraz celów zarządczych stanowi niedopuszczalną modyfikację przepisów ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Ustawa nie przewiduje również wyjątków w tym zakresie dla nowo utworzonych spółek.

(akta kontroli tom III str. 229-233, 238-240, 245-247, 265-275, 287-289, 390-391, 397-404, 425-426, 431-436, 489-538, 556-579, 650-657; tom IV str. 26-33)

b) W dwóch spółkach WZ nie określiło wag celów zarządczych oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania, do czego zobowiązywały przepisy art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

WZ w uchwałach nr 4/2022 z 21 stycznia 2022 r. (PLL) oraz nr 2/2017 z 6 lutego 2017 r. (Targi Lublin) przyznały RN kompetencje do określenia wag celów zarządczych oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania. Stanowiło to naruszenie art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz art. 378 § 2 Ksh stosownie do których określenie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu należy do kompetencji WZ. Elementem zasad dotyczących kształtowania wynagrodzenia zmiennego członków zarządu są wagi celów zarządczych oraz obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczenia.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił m.in., że WZ, podejmując uchwały, skorzystały z prawnej delegacji, wynikającej z przepisu art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, do dokonania przez organ lub podmiot określający wynagrodzenie członka organu zarządzającego i zawierającego z tym członkiem umowę o świadczenie usług zarządzania, uszczegółowienia celów zarządczych dla członków zarządu, określenia ich wagi oraz kryteriów oceny przez RN. Zgodnie z przytoczonym komentarzem do wskazanego przepisu projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego może poprzestać na ogólnym uregulowaniu wskazanych elementów i jednocześnie powierzyć kompetencję ich doprecyzowania organowi lub podmiotowi określającemu wynagrodzenie członka organu zarządzającego i zawierającemu z tym członkiem umowę o świadczenie usług zarządzania. W tym drugim wypadku projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego będzie określał cele zarządcze, wagę tych celów oraz kryteria realizacji i rozliczenia w sposób ramowy, wymagający późniejszej konkretyzacji i doprecyzowania. Tym samym, jak wyjaśnił Dyrektor, rozwiązanie polegające na zdefiniowaniu celów, wag i kryteriów przez RN, przyjęte przez PLL oraz Targi Lublin jest zgodne z art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Odnosząc się do podanej powyżej argumentacji akcjonariusza, NIK zauważa, że z brzmienia art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wynika, że w projekcie uchwały/uchwale w sprawie wynagrodzeń członków zarządu – niezależnie od tego, czy przyjmie się możliwość uszczegółowienia przez RN wag dla celów zarządczych oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji

i rozliczania – powinno się wyznaczyć, oprócz celów zarządczych, także wskazane wagi i kryteria.

(akta kontroli tom III str. 310-315, 406-418; tom IV str. 468-474)

- c) W spółce Targi Lublin w uchwałach w sprawie ustalenia celów zarządczych nr 5/2021 z 24 lutego 2021 r., nr 4/2022 z 16 lutego 2022 r., nr 4/2023 z 23 lutego 2023 r., nr 5/2024 z 26 stycznia 2024 r. WZ przyznało RN kompetencje do wskazania dodatkowo własnych celów zarządczych, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił m.in., że WZ w uchwałach w sprawie ustalenia celów zarządczych ustaliło cele zarządcze dla członków zarządu, wskazując, że mają być one wskazane i uszczegółowione przez RN. Za podstawę uzasadnienia inicjatywy Zarządu w sprawie propozycji wskazywania części celów zarządczych przez RN (popartą również stanowiskiem większościowego akcjonariusza) należy przyjąć fakt sprawowania bieżącego nadzoru nad działalnością Zarządu Spółki. To RN sprawując bezpośrednio funkcję kontrolną, jak i nadzorczą, ma podstawy i możliwości do wyznaczenia celów opartych o rzeczywiste aspekty ekonomiczno-finansowe, których nadrzędnym celem jest wzrost majątku Spółki. Reasumując, WZ przyznało RN kompetencje do uszczegółowienia celów zarządczych, wag i kryteriów wprost na podstawie przepisu art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

NIK zauważa, że zarówno art. 378 § 2 Ksh, jak i art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, stanowią, że ustalenie zasad wynagradzania członków zarządu należy do kompetencji WZ, a elementem tych zasad są m.in. cele zarządcze. RN nie może więc określać celów zarządczych dla członków zarządu (może być jedynie upoważniona przez WZ do ich uszczegółowienia).

(akta kontroli tom III str. 310-315, 406-418; tom IV str. 468-474)

- d) W dwóch spółkach ZW/WZ przyznały RN kompetencje do określenia w umowach o świadczenie usług zarządzania innych uprawnień niemających charakteru składników wynagrodzenia, przysługujących członkowi zarządu w związku z pełnioną funkcją, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

W spółce LRFR (uchwała nr 5 z 20 kwietnia 2021 r.) i LPNT (uchwała nr 1 z 17 stycznia 2019 r.) RN przyznano kompetencje, które należały do obowiązków WZ/WZ. Ustalenie zasad wynagradzania członków zarządu należy do kompetencji WZ, co wynika z art. 203¹/378 § 2 Ksh, jak i art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił m.in., że w spółkach LRFR i LPNT przyznano RN kompetencje do określenia w umowach o świadczenie usług zarządzania zawieranych z członkami zarządu innych uprawnień niemających charakteru składników wynagrodzenia ze względu na powszechną praktykę spółek z udziałem Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ww. uprawnień.

(akta kontroli tom III str. 310-315, 406-418; tom IV str. 468-474)

- e) W sześciu spółkach (Lubelskie Dorce, PKS Międzyrzec Podlaski, Targi Lublin, LPNT, PLL oraz LRFR) nie określono zasad przyznawania urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego.

Pomimo przyznania przez ZW/WZ w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego (lub załączonych do uchwał wzorach umów) uprawnień członkom zarządu do korzystania z urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki oraz wymienienia rodzajów tych urządzeń, nie określono zasad przyznawania tych urządzeń i zasobów. Stanowiło to naruszenie

art. 203¹/378 § 2 Ksh, zgodnie z którym zasady przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych może ustalać walne zgromadzenie oraz art. 6 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, stosownie do którego zasady przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów, stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego, należało określić w projektach, a w konsekwencji w uchwałach w sprawie wynagrodzeń.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że treść uchwał ZW/WZ w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego jest realizacją dyspozycji przepisu określonego w art. 2 ust. 3 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w postaci możliwości delegowania zadania w zakresie kształtowania wynagrodzenia przez WZ/ZW na RN. W przypadku niepodjęcia przez WZ/ZW uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, przekazuje członkom organu nadzorczego, wskazanym przez podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, informację o konieczności wykonania obowiązku poprzez wykonywanie uprawnień wynikających z przepisów prawa oraz postanowień statutu/umowy dotyczących organu nadzorczego, w szczególności przy podejmowaniu uchwał (art. 2 ust. 3 w związku z art. 3 ust. 2 ww. ustawy).

NIK zauważa, że określenie zasad udostępniania członkom zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki należy do wyłącznej kompetencji ZW/WZ danej spółki. Powyższe wprost wynika z art. 203¹ zd. pierwsze i art. 378 § 2 Ksh, które stanowią, że określenie zasad przyznawania świadczeń dodatkowych należy do kompetencji wspólników/walnego zgromadzenia. Delegacja omawianego obowiązku na RN nie jest dopuszczalna w świetle obowiązujących przepisów prawa. Należy też podkreślić, że we wszystkich objętych próbą kontrolną spółkach, ZW/WZ podjęły uchwały w sprawie wynagrodzeń organu zarządzającego.

(akta kontroli tom III str. 229-233, 238-240, 245-247, 265-275, 287-289, 390-391, 397-404, 412-416, 425-426, 431-436, 489-538, 556-579; tom IV str. 26-33)

f) W dwóch spółkach postanowienia uchwał, dotyczące prawa do odprawy, zawierały postanowienia niezgodne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

ZW spółki LRFR w uchwale nr 5 z 20 kwietnia 2021 r. oraz WZ spółki LPNT w uchwale nr 1 z 17 stycznia 2019 r. wskazało, iż odprawa dla członka zarządu może zostać przyznana w razie wygaśnięcia mandatu, w szczególności na skutek śmierci, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji. Art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach z kolei stanowi, że projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określają, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego może być przyznana odprawa.

Dyrektor BNWiAE, powołując się na komentarz do ustawy o wynagrodzeniach w spółkach⁷⁰, wyjaśnił, że przyznanie odprawy dla członków zarządu m. in. w razie wygaśnięcia mandatu, w szczególności na skutek śmierci, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji zgodnie z doktryną prawa, gdyż uchwały nie stanowią samoistnej podstawy nabycia prawa do odprawy i nie ustanawiają prawa podmiotowego do odprawy. Podstawą samej idei uwzględnienia możliwości uzyskania od spółki odprawy było dążenie do równego traktowania osób zatrudnionych na kontraktach z osobami zatrudnionymi na umowę o pracę.

⁷⁰ Agnieszka Rzetecka-Gil, Ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Komentarz 2017.

NIK zauważa, że samo przyznanie prawa do odprawy w uchwałach ZW/WZ nie powoduje jeszcze istnienia roszczenia o odprawę, gdyż konieczne jest spełnienie przesłanek określonych w art. 4 ust. 9 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach i w uchwale w sprawie wynagrodzeń⁷¹. Bez wątplenia jednak, aby odprawa w ogóle mogła być przyznana, to należy taką możliwość przewidzieć w uchwałach w sprawie wynagrodzeń⁷². Tutaj zaś postanowienia uchwał NZW nr 5 z 20 kwietnia 2021 r. oraz NWZ nr 1 z 17 stycznia 2019 r. były niezgodne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, gdyż wprowadzały możliwość ubiegania się o odprawę przez członków zarządu na skutek złożonych przez nich rezygnacji z funkcji. Ustawa o wynagrodzeniach w spółkach determinuje z kolei, że, aby odprawa mogła zostać przyznana, umowa o zarządzanie musi zostać rozwiązana albo wypowiedziana z inicjatywy spółki. Odprawa pełni bowiem funkcję rekompensaty za utratę stanowiska w związku z decyzją spółki. Odprawa ma – w zamierzeniu twórców ustawy – pełnić funkcję alimentacyjną (jej celem jest złagodzenie skutków ekonomiczno-socjalnych, wywołanych ustaniem pełnienia funkcji)⁷³. Ponadto zgodnie z art. 202 § 5 oraz 369 § 6 Ksh, do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie. Z kolei art. 746 § 2 Kodeksu cywilnego⁷⁴ stanowi, że przyjmujący zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie, jednakże, gdy zlecenie jest odpłatne, a wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny za szkodę.

W konsekwencji w UMWL nie podjęto wystarczających działań mających na celu ukształtowanie i stosowanie w spółkach z udziałem WL zasad wynagradzania członków zarządów, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

(akta kontroli tom III str. 17-19, 39-46, 229-233, 265-275, 310-315, 351-366, 390-391, 397-404, 412-416, 431-436; tom IV str. 26-33)

2. Niepublikowanie uchwał w sprawie kształtowania wynagrodzeń w Biuletynie Informacji Publicznej.

W BIP UMWL nie zostały opublikowane uchwały podjęte przez ZW/WZ:

- w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających w odniesieniu do spółek LRFR⁷⁵, LPNT⁷⁶, Lubelskie Dworce⁷⁷ oraz PKS Międzyrzec Podlaski⁷⁸ – do 22 sierpnia 2024 r.;

⁷¹ Dalszy ciąg akapitu przytoczonego komentarza do ustawy: „W konsekwencji użycie w uchwałach w sprawie wynagrodzeń sformułowania „może przyznać” nie ustanawia bezwzględnego prawa do odprawy, a jedynie stwarza możliwość jego powstania (na gruncie ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi por. wyrok SN z 29.04.2005 r., III PK 108/04, OSNP 2005/23, poz. 370; cyt. wyrok SN z 6.02.2007 r., II PK 187/06). Jeśli jednak – wcześniej przewidziana w uchwałach – odprawa zostanie przyznana, wówczas stanie się świadczeniem roszczeniowym, którego wypłaty można się skutecznie domagać (na gruncie ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi por. cyt. wyrok SN z 6.07.2005 r., III PK 52/05; cyt. wyrok SN z 29.04.2005 r., III PK 108/04)”.

⁷² Uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego oraz uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego.

⁷³ Ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Komentarz 2017, wyd. 1 dr Maciej Gazda, dr hab. Rafał Adamus.

⁷⁴ Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610).

⁷⁵ Uchwały nr: 5 z 20 kwietnia 2021 r., 1/2022 z 29 grudnia 2022 r., 2/2024 z 26 stycznia 2024 r. wraz z załącznikiem tj. uzasadnieniem ustalenia wysokości wynagrodzenia stałego dla Prezesa Zarządu Spółki innej niż określona zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

⁷⁶ Uchwała nr 1 z 17 stycznia 2019 r.

⁷⁷ Uchwały nr: 14/2017 z 30 czerwca 2017 r., 2/2017 z 1 grudnia 2017 r., 2/2018 z 31 października 2018 r., 3/2019 z 12 marca 2019 r., 15/2019 z 18 czerwca 2019 r. (podjęta 28 czerwca 2019 r.), 13/2020 z 30 czerwca 2020 r., 1/2020 z 31 sierpnia 2020 r., 11/2021 z 8 czerwca 2021 r., 1/2022 z 27 lipca 2022 r., 2/2022 z 27 lipca 2022 r., 10/2023 z 26 czerwca 2023 r. i 10/2024 z 19 czerwca 2024 r.

⁷⁸ Uchwały nr: 14/2017 z 30 czerwca 2017 r. i 9/2022 z 28 września 2022 r.

- w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów nadzorczych, w odniesieniu do spółek LRFR⁷⁹, LPNT⁸⁰ oraz Lubelskie Dworce⁸¹ – do 13 sierpnia 2024 r.;
- w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organów nadzorczych, w odniesieniu do spółki PKS Międzyrzec Podlaski⁸² – do 31 lipca 2024 r. oraz 5 grudnia 2024 r.

Obowiązek publikacji uchwał w sprawie wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorczych wynikał z art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Obowiązek publikacji uzasadnienia uchwały o zastosowaniu innej stawki części stałej wynagrodzenia członka organu zarządzającego, aniżeli przewidziana w ustawie, wynikał z art. 11 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że w związku z szerokim zakresem czasu podejmowanych uchwał oraz daty ich publikacji, biorąc pod uwagę również zmiany organizacyjne dotyczące nadzory właścicielskiego, na obecnym etapie nie jest możliwe wskazanie jednoznacznych przyczyn braku publikacji uchwał odpowiednio przed dniem 22 sierpnia 2024, 13 sierpnia 2024 oraz 31 lipca 2024 r. Jednocześnie wskazał, że w dniu 5 grudnia 2024 r. (w trakcie trwania kontroli) została opublikowana uchwała nr 15/2017 z 30 czerwca 2017 r. podjęta przez ZZW spółki PKS Międzyrzec Podlaski. (akta kontroli tom IV str. 3-14, 19-25)

3. Nieokreślenie wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego.

Zarząd WL nie wprowadził do statutu spółki LPNT, jak również do umów spółek LRFR i PKS Międzyrzec Podlaski, postanowień, które określałyby wymogi, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego, określone w art. 22 uzmp. W spółkach tych nie zostały też podjęte uchwały WZ/ZW w tym zakresie. Działanie takie było niezgodne z art. 10a ust. 7 Ugk, zgodnie z którym podmiot reprezentujący JST lub komunalna osoba prawna, w zakresie wykonywania praw z udziałów i akcji przysługujących tym podmiotom, są obowiązane podejmować działania mające na celu określenie, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub zgromadzenia wspólników, w statucie spółki, lub umowie spółki, wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego, określonych w art. 22 uzmp⁸³.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił m. in., że są podejmowane działania, których celem jest określenie w drodze uchwały walnego zgromadzenia albo zgromadzenia wspólników wymogów na członków zarządów. Działania te mają na celu określenie wymogów, które będą odpowiadać charakterowi działalności danej spółki, otoczeniu rynkowemu oraz zakresowi realizacji zadania publicznego, jak i sytuacji ekonomiczno-finansowej. Uchwały podjęte w tym zakresie do tej pory były powieleniem wymogów z art. 22 uzmp.

NIK podkreśla, że przepisy Ugk stanowią nakaz podjęcia działań, zmierzających do uwzględnienia w statucie/umowie spółki, uchwałach zgromadzeń wspólników/walnych zgromadzeń wymagań wynikających z art. 22 uzmp. Art. 10a

⁷⁹ Uchwały nr: 5 z 20 kwietnia 2021 r., 2/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 3/2024 z 26 stycznia 2024 r.

⁸⁰ Uchwały nr: 2 z 17 stycznia 2019 r., 16/2021 z 17 września 2021 r.

⁸¹ Uchwały nr: 15/2017 z 30 czerwca 2017 r., 1/2019 z 12 marca 2019 r. i 13/2019 z 18 czerwca 2019 r.

⁸² Uchwały nr: 15/2017 z 30 czerwca 2017 r. i 8/2022 z 28 września 2022 r.

⁸³ Art. 22 uzmp stanowi, że podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce, z wyłączeniem spółki w upadłości, są obowiązane podejmować działania mające na celu określenie, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub w statucie tej spółki, wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego, uwzględniając w szczególności, że członkiem organu zarządzającego spółki może być osoba, która spełnia łącznie warunki określone w tym przepisie (w pkt 1) oraz nie może być osoba, która spełnia przynajmniej jeden z warunków wymienionych w tym przepisie (w pkt 2).

ust. 7 Ukg nie wskazuje, że wymogi wymienione w art. 22 uzmp obowiązują z mocy ustawy. Warunkiem ich obowiązywania jest podjęcie stosownych działań przez organy spółki poprzez wprowadzenie wymogów dla kandydatów na członków zarządów do regulacji wewnętrznych spółki. NIK zauważa, że w spółkach LRFR i PKS Międzyrzec Podlaski, WL było jedynym wspólnikiem, a w spółce LPNT posiadało prawie 97% udziału w kapitale zakładowym, wobec czego możliwość podjęcia stosownych uchwał nie była ograniczona działaniami innych wspólników czy akcjonariuszy. Uchwały, chociażby z minimalnymi wymaganiami dla kandydatów na członka organu zarządzającego, mogły być podjęte w każdym czasie.

(akta kontroli tom III str. 36-37, 327-329; tom IV str. 15-25)

4. Niezweryfikowanie przez BNWiAE przypadku nieprzestrzegania przez członka RN spółki PKS Międzyrzec Podlaski zakazu kumulacji stanowisk w dwóch lub większej liczbie organów nadzorczych.

NIK stwierdziła, że jedna osoba spośród 11 osób objętych kontrolą NIK, która została wyznaczona na członka RN przez WL w spółce z udziałem WL, w trakcie trwania kadencji została powołana do pełnienia funkcji w RN innej spółki, w której udział JST przekraczał 50% kapitału zakładowego lub 50% akcji. W okresie od 14 czerwca 2021 r. do 14 czerwca 2023 r. osoba ta była członkiem Rad Nadzorczych: PKS Międzyrzec Podlaski i spółki ze 100% udziałem Gminy Stanin – Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Stanin sp. z o. o. w Likwidacji (w likwidacji od 1 marca 2023 r.). Powyższe stanowiło naruszenie zakazu kumulacji stanowisk w dwóch lub większej liczbie organów nadzorczych, wynikającego z art. 10c ust. 1 pkt 2 Ukg.

Wskazany członek RN, w oświadczeniu kandydata na członka RN spółki PKS Międzyrzec Podlaski z 29 stycznia 2019 zobowiązał się on, iż w przypadku zaistnienia okoliczności stanowiących przeszkodę do uczestnictwa w radzie nadzorczej złoży w terminie siedmiu dni od zaistnienia tych okoliczności rezygnację. Nie złożył jednak rezygnacji po powołaniu (14 czerwca 2021 r.) na członka RN Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Stanin Sp. z o. o. W BNWiAE nie zidentyfikowano tego przypadku, mimo dostępu do publicznych danych umożliwiających taką weryfikację.

Dyrektor BNWiAE wyjaśnił, że nie podjęto kroków zmierzających do odwołania wskazanej osoby, gdyż nie posiadano informacji o okolicznościach, uzasadniających podjęcie weryfikacji zakazu kumulacji stanowisk. Wskazany kandydat nie złożył rezygnacji z funkcji członka RN w spółce PKS Międzyrzec Podlaski ani nie informował Zarządu WL o powołaniu go do innej spółki z udziałem JST. Ponadto przekazano wyjaśnienia kandydata na członka RN, który wskazywał, że zakaz kumulacji stanowisk nie miał do niego zastosowania, gdyż z faktu bycia radnym Miasta Łuków podlegał wyjątkowi, o którym mowa w § 6 ustawy antykorupcyjnej.

NIK zauważa, że ustawa antykorupcyjna nie ma zastosowania do radnych, a tym samym nie stosuje się do nich wyjątków, o których mowa w § 6 tej ustawy. Ustawa nie obejmuje swym zakresem radnych gminnych, powiatowych i wojewódzkich, gdyż ograniczenia dla tych podmiotów wynikają z innych ustaw m. in. z ustawy o samorządzie gminnym⁸⁴. Wobec tego zakaz kumulacji stanowisk wynikający z Ukg obowiązywał wskazanego członka RN.

(akta kontroli tom IV str. 216-224, 282, 296-301, 335, 362-376)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie nie zapewniono właściwego nadzoru nad kształtowaniem wynagrodzeń w wybranych do kontroli NIK sześciu spółkach, ponieważ dopuszczono do niezgodności uchwał ZW/WZ spółek z udziałem WL z obowiązującymi przepisami

⁸⁴ A. Rzetecka-Gil [w:] Ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2021, art. 2.

ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz przepisami Ksh. Polegały one na: nieprawidłowym ukształtowaniu zasad wynagrodzenia zmiennego, nieokreśleniu wag celów zarządczych oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania, przyznaniu RN kompetencji do wskazania własnych celów zarządczych oraz do określenia w umowach z członkami zarządu o świadczenie usług zarządzania świadczeń dodatkowych, nieustaleniu zasad przyznawania urzędzeń i zasobów spółki do wykorzystania przez członków zarządu, nieprawidłowym ukształtowaniu prawa do odprawy dla członka zarządu. ZW/WZ spółek objętych kontrolą podjęły uchwały dotyczące wynagrodzenia stałego członków zarządu oraz wynagrodzeń członków RN stosownie do obowiązujących przepisów. Badanie wybranej próby członków RN wskazanych przez WL wykazało, że spełniali oni wymagania, określone w przepisach uzmp. Nie określono jednak wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego wymaganych przepisami uzmp. Pomimo braku dedykowanych procedur wyboru członków rad nadzorczych, weryfikowano spełnianie ustawowych wymogów i posiadania kompetencji do pełnienia funkcji członka rady nadzorczej. Jednakże w jednym przypadku (na 11 skontrolowanych) nie zweryfikowano w trakcie trwania kadencji członka RN zakazu kumulacji stanowisk. Dopuszczono się zwłoki w publikacji uchwał w sprawie wynagrodzeń w BIP ZW/WZ spółek objętych kontrolą podjęły uchwały dotyczące wynagrodzenia stałego członków zarządu oraz wynagrodzeń członków RN stosownie do obowiązujących przepisów.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Podjęcie działań w celu zmiany uchwały NWZ LPNT nr 1 z 17 stycznia 2019 r. i doprowadzenie jej do zgodności z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w zakresie określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego i warunków jego wypłaty, określenia celów zarządczych, ich wag oraz kryteriów ich realizacji i rozliczenia.
2. Doprowadzenie do podjęcia przez ZW/WZ spółek: Lubelskie Dworce, PKS Międzyrzec Podlaski, Targi Lublin, LPNT, PLL oraz LRFR uchwał w sprawie zasad przyznawania urzędzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego.
3. Podjęcie działań w celu zmiany uchwał WZ PLL nr 4/2022 z 21 stycznia 2022 r. oraz WZ Targi Lublin nr 2/2017 z 6 lutego 2017 r. i doprowadzenie jej do zgodności z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w zakresie określenia wag celów zarządczych oraz kryteriów ich realizacji i rozliczenia.
4. Podjęcie działań w celu zmiany uchwały NZW LRFR nr 5 z 20 kwietnia 2021 r. oraz uchwały NWZ LPNT nr 1 z 17 stycznia 2019 r. i doprowadzenie jej do zgodności z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w zakresie wypłacania odpraw dla członków zarządów.
5. Podjęcie działań w celu realizacji obowiązku wynikającego z art. 10a ust. 7 Ukg w zw. z art. 22 uzmp w odniesieniu do spółek: LPNT, LRFR i PKS Międzyrzec Podlaski, poprzez podjęcie stosownych uchwał określających wymogi, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 21 lutego 2025 r.

Kontrolerzy:
Wojciech Szukała
Główny specjalista kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/

Paulina Krysztofiuk-Jankowska
Inspektor kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

[...]* – fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie wyłączyła z publikacji na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233), ze względu na prywatność osoby fizycznej lub objęcie tych fragmentów tajemnicą przedsiębiorstwa przez i na rzecz spółek.